Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka

DARBININKAS

XLVIII NR. 88. SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. ANTRADIENIS - TUESDAY, GRUODIS - DEC. 31, 1963 910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y. 10 CENTŲ

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKIME SKAITYTOJAM, BENDRADARBIAM, PLATINTOJAM, RĖMĖJAM, O TAIP PAT VISIEM LIETUVIAM VAKARUOSE IR TĖVYNĖJE.

Redakcija ir administracija

Paulius VI: Mes siunčiame savo laiminimą pirmiausia jums, kurie kenčiate

Popiežius kalėdiniame sveikinime gruodžio 23 kartojo žodžius — laimė, taika, vienybė, ir kitų vartojamus, tačiau įsakmiai grąžindamas tiem žodžiam tikrą prasmę, kuri gali duoti pasauliui vienybės, taikos ir laimės.

LAIMĖS LINKI: Vidaus laimės

Popiežius Paulius VI, linkėdamas laimės, pažymėjo: "Šiandien žmonės, kurie turi daug dalykų vadinamai išviršinei laimei, dažnai stokoja vidaus laimės — vienintelės, kuri yra tikra, asmeninė, gili ir nuoširdi. Ir tai šios rūšies laimės mes linkime kiekvienam".

LAIMINIMUS SIUNČIA: Visiem, bet labiausiai kenčiantiem.

"Mes siunčiame savo laiminimą pirmiausia jums, kurie kenčiate, nes jūs to labiausiai reikalingi; jums, kurie esate ligonys; jums, kurie esate susenę; jums, kurie esate nuliūdę; jums, kurie verkiate; jums, kurie alkstate ir trokštate teisybės. Mes norėtume būti šalia jūsų, kad atiduotume jums mielus, nuoširdžius paguodžiančius Kristaus žodžius".

Toliau palaiminimą skyrė vaikam, socialinių grupių nariam. Taip pat: "Mes siunčiame savo palaiminimą tiem iš jūsų, kurie esate tremtiniai ir bėgliai, kurių rūpesčiai ir kentėjimai mums gerai pažįstami; kurie esate netekę laisvės, jums priderančios; tiem iš jūsų, kurie kenčiate dėl Kristaus ir Jo bažnyčios ir kurie šiandien labiau nei bet kada esate artimi mūsų širdžiai.

"Mes siunčiame savo sveikinimus visom šios žemės tautom ir valstybėm, kuriom skelbiamoji taika šiandien nusileidžia iš Dangaus ir pripildo pasaulį pasitikėjimo ir geros valios".

Skirdamas savo sveikinimus visiem, popiežius betgi labiausiai kreipia juos į tuos, kuriuos labiausiai paliečia šios dienos negerovės. Kokios jos yra?

BADO GRĖSMĖ: šalintina duonos dauginimu

"Pirmiausia tai badas. Mes žinojome, kad jis yra, bet šiandien jis pripažintas. Dabar mokslo patvirtinta mums, kad daugiau kaip pusė žmonių giminės neturi užtenkamai maisto. Ištisos vaikų generacijos net šiandien miršta ar kenčia dėl neaprašomo skurdo . . . Demografinis badaujančių sričių augimas dar neišlygintas ūkinių pragyvenimo priemonių augimu . . . Badas yra virtęs subversine jėga su neapskaičiuojamais padariniais".

Popiežius atmetė siūlymus priešgamtiniu būdu mažinti gimimų skaičių, užuot ieškojus priemonių nauja civilizacijos technika padauginti duoną. Su simpatija atsiliepė apie tuos asmenis ir organizacijas, kurios ėmėsi aprūpinti alkstančius. "Tai mūsų pirmas kalėdinis linkėjimas: tegul gailestingumas, tegul gimusio Kūdikio Kristaus atnešta meilė viešpatauja pasauly".

NAUJŲ VALSTYBIŲ IR TAUTŲ PARAMA: Vardan solidarumo ir broliškumo.

Sveikindamas naujai gimusias tautas bei valstybes Azijoje ir Afrikoje, popiežius įspėjo: "Mes taip pat žinome, kad šios tautos dar nėra pasiekusios savo pajėgumo laipsnio, kuris reikalingas, kad modernios valstybės gyventojai galėtų džiaugtis kultūrinės bei ūkinės gerovės vaisiais". Šiom tautom reikia padėti, bet ne jas žeminant ir sau naudos siekiant, o eiti į jas su moksline ir technikine pagalba iš "tarptautinio solidarumo ir broliškumo". Tegul tos tautos įeina į tautų šeimą su sava originalią civilizacija, socialine pažanga, solidarumo, taikos ir harmonijos dvasia. To siekia ir katalikų misijos tuose kraštuose — ne sudaryti aukštesniųjų ir žemesniųjų, savųjų ir svetimųjų santykius, bet plėsti krikščionišką broliškumą ir pilietinį savarankiškumą.

POPIEŽIUS PAULIUS VI

TAIKA: Tiesoje, teisingume, laisvėje, meilėje

Žvelgdamas į "tautų panoramą", popiežius iškėlė kitą dienos rūpestį — pasaulio taiką, apie kurią specialiai buvo kalbėjęs jo pirmatakas popiežius Jonas XXIII, bet dėl kurios verčia iš naujo kalbėti "mūsų laikų raida ir kontraversijos". Imdamasis šv. Augustino aptarimą, kad taika reiškia "tvarkos ramybę", popiežius papildo: "Taikos ramybė ir saugumas yra greičiau padarinys gerai ir tiksliai veikiančių sudedamųjų dalių judėjimas negu kažkas statiška ir pastovu — taika gerai išbalansuotame judesyje".

"Bet pastebime, kad taika dabartiniu metu yra paremta daugiau baime nei draugiškumu. Ji yra palaikoma daugiau mirtingų ginklų teroru negu tautų tarpusavio santarme ir pasitikėjimu . . .

"Tikroji taika nėra veidmaininga propaganda, siekianti užliūliuoti priešininką, kad jis miegotų ir sustabdytų savo pasiruošimus karui. Taika nėra pacifistinė gražbylystė". Popiežius mini derybas, kantrias, alsinančias derybas, kaip vienintelę veiksmingą priemonę taikingai susiprasti.

"Tikroji taika yra pagrįsta pašalinimu ar bent sušvelninimu priežasčių, kurios gresia jos saugumui kaip tai nacionalistinis ir ideologinis išdidumas, ginklavimosi lenktynės, stoka pasitikėjimo metodais ar organizacijom, kurios yra sukurtos santykiam tarp tautų derinti tvarkingai ir draugiškai.

"Taika tiesoje, teisingume, laisvėje, meilėje — tai yra taika, už kurią mes meldžiamės".

VIENYBĖ: Siektina pirmiausia mintyse

Palietęs klausimą, ' 'kodėl žmonės nėra taikoje vienas su kitu", popiežius atsakė: "Nes jų mintys nėra vieningos. Minčių vienybė yra didysis modernio žmogaus rūpestis . . Kultūra labiau sukursto žmonių mintis, paleisdama į apyvartą idėjų pliuralizmo diskriminaciją. Žmonės stokoja vienybės savo principuose, savo idėjose ir pažiūrose į gyvenimą bei pasaulį. Tol, kol jie yra išsiskyrę, jie nenori žinoti vienas apie kitą, jie neapkęs ir kovos vienas prieš kitą.

"Iš čia lengva įžvelgti doktrinos elemento svarbą žmonijos likime. Mes aiškiai įžvelgiame, kaip mes laimingi dėl Jėzaus Kristaus atėjimo į pasaulį. Jis atėjo įvykdyti vienijančios jungties tarp visos žmonijos ir Dievo, dangiškojo Tėvo.

"Ši religinė jungtis, pagerbianti kiekvieno asmenį, yra patvariausias ir viltingiausias pagrindas žmonių vienybei . . . Tai yra ta vienybė, kurią atnešė Kristus į žmonių mintis ir istoriją ir kurios mes rimčiausiai trokštame visų geros valios žmonių taikai, susitarimui, tarpusavio susipratimui ir laimei".

Kalbėdamas apie savo kelionę į Šventą Žemę, popiežius Paulius VI pažymėjo, kad tai religinė kelionė, nesiekianti jokių politinio tarpininkavimo tikslų.

KALĖDŲ KRAUJAS: Berlyne 1, Kipre 50

MAKARIOS, Kipro arkivyskupas ir prezidentas.

Berlyne Kalėdų laikotarpiui buvo pralaužta siena — Kalėdų metu buvo leista 410,000 vakariečių lankytis rytų Berlyne. Tūkstančiai žmonių jaudinosi, pasimatydami su artimaisiais, kurių nebuvo matę dvejus metus nuo sienos pastatymo. Kalėdų pirmą dieną buvo nušautas vienas bėglys iš rytų Berlyno.

Kipro gyventojai taip pat jaudinosi dėl šūvių, kuriuos leido tos pačios valstybės piliečiai ir sąjunginės kariuomenės ir nuo kurių žuvo apie 50. Neramumai prasidėjo gruodžio 21, paliaubos padarytos gruodžio 26, ir gruodžio 27 bylą jau svarstė Saugumo Taryba. Kipro vyriausybė skundė Turkiją "grėsme taikai".

Anglai siūlo neutralią zoną tarp graikų ir turkų.

PRIEŠ 1964: Rusk laukia bendradarbiavimo su Maskva

Valst. sekr. Dean Rusk gruodžio 28 pareiškimą skyrė japonų radijui apie jo pramatomus kitiem metam politinius įvykius. Taiką sprogdinančiais taškais vadino Berlyną, Vokietiją, Kubą ir Pietų Vietnamą. Bet "mano įspūdis, kad yra tam tikro blaivumo pagrindinių pasaulio vyriausybių nusistatymuose; yra supratimo, kad krizės — tokios kaip Kubos 1962 spalyje — turi būti išvengtos, jei galima". Rusk mano, kad "Sovietų Sąjunga ir Jungtinės Valstybės turi bendrą interesą išvengti atominio karo, stengiantis surasti būdų nusiginklavimui, stengiantis išplėsti daugiau prekybą vykdant kultūrinius bei mokslinius mainus". Dėl kom. Kinijos tai "Peipingas kišasi į vidaus reikalus pietų Amerikos hemisferoje per savo agentus, siunčiamus fondus ar panašius dalykus. Yra ženklų, kad jie tikisi įsikišti į Afrikos kontinentą". "Iš savų kontaktų su Peipingu Varšuvoje nematome jokios permainos jų politiniuose nusistatymuose. Jie reikalauja, kad mes išduotume Formozą. Tačiau bet kuriuo atveju mes Formozos neišduosime' '. Dėl nusiginklavimo: ' 'Aš manau, yra bendras įspūdis, kad "mes neturime baigti diskusijų atominio draudimo sutarties pasirašymu".

DE GAULLE EUROPOJ LAIMĖJO

Europos ūkinė bendruomenė Briusely posėdžiavo gruodžio 9-28 ir nesuiro. Pasiekė kompromisą, kuriame buvo patenkintas Prancūzijos reikalavimas duoti bendruomenės rinką jos žemės ūkio gaminiam ir Vokietijos noras palikt atviras duris jos prekybai su J. Valstybėm. N. Y. Times susitarimą vertina kaip naują de Gaulle laimėjimą Europoje.

CHRUŠČIOVAS LAUKIA AMERIKOS IŠVARYMO IŠ AZIJOS

Chruščiovas gruodžio 27 Alžiro atstovybės priėmime, dalyvaujant Amerikos atstovui Kohleriui, kalbėjo, kad J. Valstybės pralaimi Azijoje. Iš Vietnamo bus išvarytos su mažesnėm ceremonijom nei Prancūzija 1954. Tik laiko klausimas.

Po Johnsono ir Erhardo susitikimo

Po prez. Johnsono ir kanclerio Erhardo dviejų dienų pasitarimo, gruodžio 28 ir 29, paskelbtas komunikatas, kad sutarta **tirti galimybes santykiam tarp Rytų ir Vakarų gerinti, šaltajam karui švelninti.** Erhardas spaudai pareiškė, kad konkrečios programos nenumatyta. **H. Tribune** skelbia apie galimybę, kad Vokietija sutiks su trijų atskirų Vokietijų planu: vakarų Vokietija, rytų Vokietija, vakarų Berlynas.

SUSITIKIMAS TEXAS: kancleris Erhardas ir prezidentas Johnsonas.

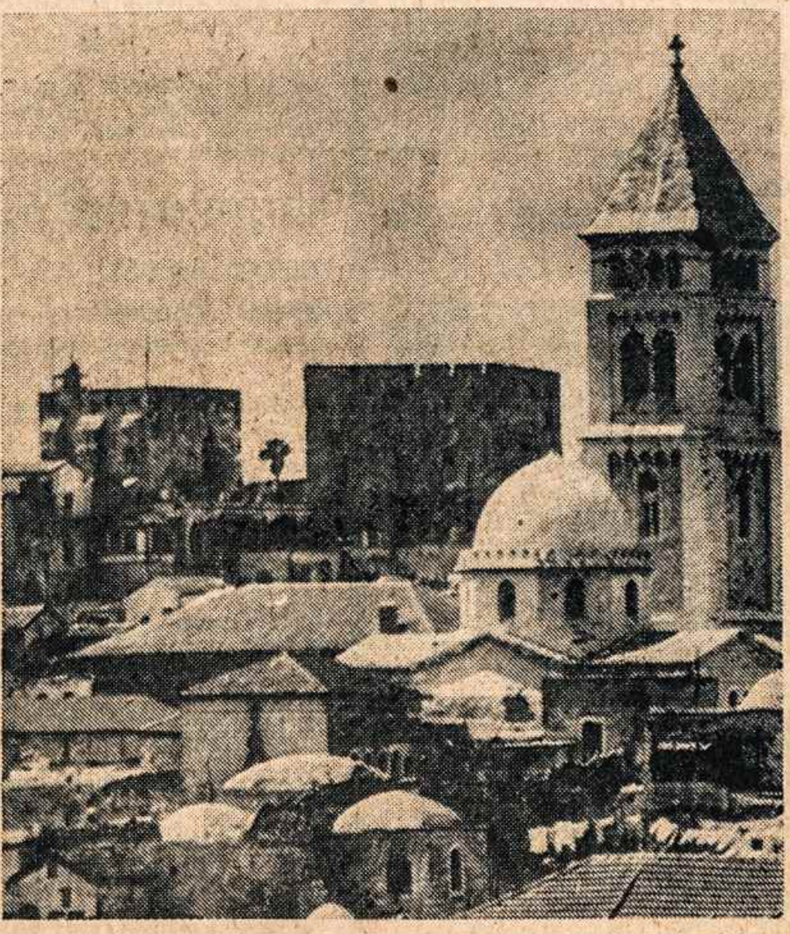

JERUZALĖ. Vaizdas iš Jordano pusės su Išganytojo bažnyčia.

KELIONĖ Į ŠV. ŽEMĘ: Religiniai tikslai ir polit. aiškinimai

Popiežius Paulius VI sausio 4-6 lankosi Šv. Žemėj. Kelionė, kaip popiežiaus pareiškė kalėdinėje kalboje, yra religinio pobūdžio ir nesiekia jokių politinių tikslų. Numatomas tik **susitikimas su rytų ortodoksų bažnyčios patriarchu Athenagoru,** kuris gyvena Istanbule, buv. Konstantinopoly. Gruodžio 27 atvyko pas popiežių jo siųstas metropolitas Athenagoras su laišku tam galimam susitikimui paruošti. Vatikanas apie numatomą susitikimą nieko nepaskelbė, bet metropolito atvykimą Oss. Romano pavadino istoriniu įvykiu, primindamas, kad nuo to laiko, kai įvyko Bažnyčios skilimas (1472), tai pirmas tų dvejopų bažnyčių galvų susitikimas.

Maskvos pareiškimas:

Susitikimas gali palengvinti klimatą Bažnyčios vienybei, bet ne visi ortodoksų aukštieji dvasininkai to nori. Labiausiai priešinosi lig šiol graikų ortodoksai. Šiuo tarpu gruodžio 28 įspėjimą paskelbė per sovietinį Tassą Maskvos patriarchas Aleksiejus. Pareiškė pasitenkinimą, kad susitiks popiežius su patriarchu, tačiau įspėjo, kad Kanstantinopolio patriar h a s negali kalbėti visų ortodoksų vardu ir kad Maskvos patriarchas susitikimą laiko "dviejų piligrimų" susitikimu.

New Yorko rabino pareiškimas:

Rabinas Arthur Schneier paskelbė, kad popiežiaus kelionę į Šv. Žemę laiko popiežiaus nusileidimu arabų šantažui, nes popiežius pasirinko kelią į Šv. Žemę ne per Izraelį, o per Jordaną, Izraelio priešą, su kuriuo Izraelis neturi ir diplomatinių santykių ir telefoninio ar kitokio susisiekimo. Atvykimas ne per Izraelį esąs ženklas, kad Vatikanas nesirengia pripažinti Izraelio nė de facto, nors jau 15 metų, kai Izraelio valstybė veikia.

Liberalo pareiškimas:

H. Tribune aiškina, kad popiežiaus kelionė kelia didesnį sujudimą, nei tai būtų dariusi Prancūzijos ar Amerikos kelionė. Korespondentas su pasitenkinimu kalba apie popiežiaus Pauliaus VI kaip ir Jono XXIII "liberalizmą" ir "modernumą", kad jis keliauja ir su visais siekia gerų santykių. Tačiau, kas nesutinka su liberalo nuomone, jau vadina "konservatyvių elementų" liekana popiežiaus Pauliaus veiksmuose. Pvz. teigiamai vertino popiežiaus Pauliaus kalboje pasisakymą už kovą su skurdu ir badu, laikydamas tai "liberaliu" dalyku, bet popiežiaus pasisakymą prieš gimimų kontrolę jau vadina ' 'konservatyviu' ', priešingu liberalaus Belgijos kardinolo Suenens sugestijai apie tam tikrą gimimų apribojimą.

Į pooiežiaus kelionę žiūrima ir iš žurnalistinės sensacijos pusės: esą **apie 600 žurnalistų būsią ta proga Šv. Žemėje.** Esą negausūs Jordano ir Izraelio viešbučiai užsakymų kambariam ir nepriima, jei tik vienai nakčiai — reikalauja užsisakyti mažiausia trim. O Jordano ir Izraelio buldozeriai skubiai plečia siaurus tų kraštų kelius, kelelius, kuriais turi vykti popiežius.

Lankydamas Kristaus kančios kelius, popiežius nešiąs medinį kryžių, kaip jis tai yra daręs Milane panašioje kryžiaus kelių eisenoje.

— **Darbo departamento** pranešimu, metų gale pragyvenimo kainos pakilo aukščiau nei bet kada nuo 1958 — per metus 1.6 proc.

— **Prekybos departamentas** gruodžio 26 davė leidimus dviem firmom (kažkodėl jų vardų neskelbia) parduoti kviečių Sovietam už 40.6 mil. dol. Tai tik pradžia. Tačiau sovietai derybų dėl pirkimo dar neatnaujino.

— **A.D.A.** (Americans for Democratic Action) pradėjo atvirą kritiką prieš vadovaujamus Kongreso demokratus Mc Cormacką ir Mansfieldą.

TARP KUBOS IR AMERIKOS

Kuba gruodžio 28 apkaltino Ameriką, kad CIA pakišo minas prie Pines salos; viena iš jų susprogdino Sovietų pastatytą Kubai valtį — 3 užmušti, 18 sužeistų. Tai esąs Johnsono pirmas veiksmas. CIA žinią pavadino Castro nesąmone.

Amerika gruodž. 29 paskelbė, kad suėmė Kubos egzilų motorinę valtį, kuria egzilai gabeno bombas į Kubą.

BULGARIJOJE PRIEŠ AMERIKĄ

Sofijoje, Bulgarijos sostinėje, gruodžio 27 minia išdaužė Amerikos atstovybei langus, apvertė keturis automobilius. Policija laukė, iki minia savo atliko, filmavo, paskui jau išsskirstė. O dar paskiau Ameriką atsiprašė. Tai buvo kerštas už tai, kad Bulgarijos diplomatas Georgiev šnipinėjo Amerikos naudai. Jo teismas prasidėjo gruodžio 26.

— **Graikų laive Lakinijoje** dėl gaisro žuvo ar dingo 155, išgelbėti 886. Gaisro priežastis tebėra paslaptis. Teigiama, kad žuvo dėl panikos; jei nebūtų šokę į vandenį, nebūtų žuvę, nes gaisras buvo likviduotas. Tik gruodžio 29 jis nuskendo.

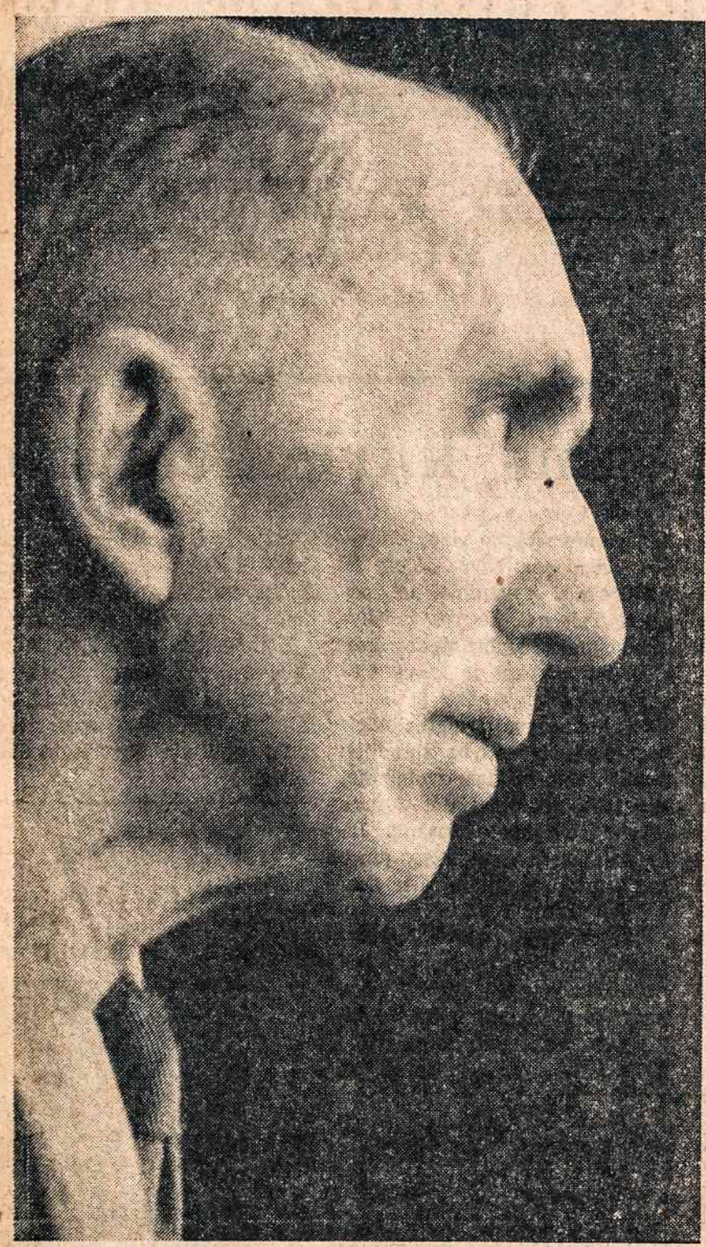

A. A. K. V. BANAITIS, Nuotr. V. Maželio

Mirė K. V. Banaitis

Gruodžio 25, per Kalėdas, 1:45 v. popiet mirė kompozitorius **Kazimieras Viktoras Banaitis,** buvęs Kauno valstybinės konservatorijos direktorius. Velionis paskutiniu metu gyveno savo brolio šeimoje Brooklyne ir sunkiai sirgo. Mirė staiga sėdėdamas kėdėje.

K.V. Banaitis buvo gimęs 1896 kovo 4 Vaitiekupių kaime, Sintautų vals., Šakių apsk. Jo tėvas buvo Saliamonas Banaitis, žinomas spaustuvininkas ir knygų leidėjas Kaune, Nepriklausomybės akto signataras.

Gimnaziją lankė Kaune 1908-1914. Tuo pačiu metu 1911-14 lankė Ippo muzikos mokyklą. Gimnaziją baigė Roslavlyje 1916.

Grįžęs į Kauną, 1915-1916 mokytojavo Saulės gimnazijoje ir vedė mišrų chorą, kurio pirmas pasirodymas buvo 1916 sausio 13 Kauno teatre. Tai buvo pirmojo pasaulinio karo vokiečių okupacijos metai.

Susirgęs porą metų praleido tėviškėje (1917-1919). Nuo 1919 iki 1921 tarnavo Lietuvos kariuomenėje, buvo gen. štabo vertėjas, lietuviškai išvertė vadovėlį apie automobilius, lauko telefoną ir telegrafą, tvarkė užsienio žinių skyrių, rašė apie Lietuvos priešus. Karo mokykloje vadovavo IV laidos kariūnų chorui.

Atsitarnavęs kariuomenėje, išvyko muzikos studijuoti į užsienį. Pradžioje (1921) studijavo Prahoje, 1922 persikėlė į Leipcigą, kur studijavo kompoziciją, fortepioną ir muzikos pedagogiką. Universitete studijavo filosofiją ir meno istoriją. Baigė 1928 m.

Grįžęs į Lietuvą, nuo tų pačių metų rugsėjo 1 pradėjo dėstyti Kauno muzikos mokykloje, kuri 1933 buvo paversta konservatorija. Dėstė teorinius dalykus ir fortepijoną. 1937 paskirtas konservatorijos direktoriumi, 1938 pakeltas profesoriumi.

Bolševikam okupavus Lietuvą 1940 buvo pašalintas iš pareigų. Į jas grįžo tik 1941 gale, kai Lietuva buvo vokiečių okupuota. Tose pareigose išbuvo iki 1944, iki pasitraukimo iš Lietuvos.

Gyvendamas Vokietijoje, 1945-49 Mueldorf a Inn vedė lietuvių stovyklos chorą. Į Jungtines Amerikos Valstybes atvyko 1949 ir apsigyveno Brooklyne. Pusmetį dirbo su Operetės choru ir vyrų Aidų oktetu, vėliau turėjo privačią muzikos studiją.

Muzikos kūryba

Velionis visą savo gyvenimą skyrė muzikai, buvo kūrybingas kompozitorius ir paliko didelius muzikos lobius, kurių dabar visų neimanoma sužymėti, nes nemaža jo kūrinių dar tebėra rankraštyje.

Jis kūrė įvairiems instrumentams, daugiausia fortepionui ir smuikui, simfoninę ir vokalinę muziką. Parašė daugel solo dainų įvairių poetų žodžiams, chorams. Ypatingą dėmesį skyrė lietuvių liaudies dainoms. Subalsuotų lietuvių liaudies dainų išleisti keturi sąsiuviniai. 1951 m. prel. P. Juro lėšomis išleista "100 liaudies dainų". Brooklyne gyvendamas, sukūrė savo didžiausią kūrinį — operą "Jūratė ir Kąstytis".

V.K. Banaičiui rūpėjo ir muzikos kultūrą, muzikos klausimais įvairioje lietuvių spaudoje rašė nuo 1917. Atskirai išleista Lietuvių muzikos ir dainų reikalu 1919.

Jo mūzikos kūryba pagrinde remiasi lietuvių liaudies dainos charakteriu. Jis siekia kiek galint pilnesnio harmonijos derinio su lietuviškos dainos elementais. (p.)

Laidutuvės

Gruodžio 27, penktadienį, vakare Šalinskų laidojimo namuose buvo atsisveikinimas lietuvių visuomenės su velioniu. Susirinko gausus būrys giminių, artimųjų, pažįstamų, buvusių velionies mokinių, organizacijų ir spaudos atstovų. Prie karsto garbės sargybą ėjo Operetės choro moterys ir mergaitės, apsivilkusios tautiniais drabužiais, ir lietuviai solistai bei muzikai. Kun. Vyt. Pikturna, Angelų Karalienės parapijos vikaras, vadovavo rožančiaus maldom. Atsisveikinimo kalbom vadovavo St. Dzikas, New Yorko LB Apygardos pirmininkas. Paskutinį žodį velioniui tarė Lietuvos konsulas Vytautas Stašinskas. Vincė Jonuškaitė-Leskaitienė lietuvių solistų vardu, Algirdas Kačianauskas — lietuvių muzikų ir velionės mokinių vardu, M. Cibas, Operetės choro vardu.

Gedulingos pamaldos buvo gruodžio 28, šeštadienį, Angelų Karalienės bažnyčioje. Mišias aukojo klebonas kun. J. Aleksiūnas, asistuojamas kun. J. Pakalniškio ir kun. L. Jankaus. Mišių metu giedojo vargonininkų choras, solo — V. Jonuškaitė-Leskaitienė, smuiku solo — Iz. Vasyliūnas. Po mišių nulydėtas į šv. Karolio kapines.

— **Rimantas Vainorius,** gimęs Lietuvoje 1941, gyvenąs Anglijoje, baigęs Nortinghamo kolegijoje meną, susuko filmą "City be my overcoat", kuris susilaukė gražaus pasisekimo.

— **Bridgeville, Pa.,** pranciškonų vadovaujama parapija pakvietė inž. dr. A. Kulpavičių, kad suplanuotų naują bažnyčią.

KONGRESAS PRIEŠ MCNAMARĄ

Kongreso atominė komisija gruodžio 21 vieningai pasmerkė apsaugos sekretoriaus McNamaros planą atsisakyti nuo atominio lėktuvnešio statybos ir imtis konvencionalinio. McNamaros pagrindinis argumentas piniginis — bus sutaupyti 163 milijonai. Atominė komisija kaltino McNamarą, kad jis pateikė klaidingus duomenis ir silpnina Amerikos apsaugą.

Prezidentas Johnsonas sudarė tarpžinybinę komisiją, vadovaujamą ūkinių patarėjų pirmininko Hellerio, ištirti, kiek galima sumažinti išlaidas ginklavimosi reikalam. Sujudimas Kongrese labiausiai kilo dėl McNamaros plano uždaryti 33 įmones, dirbančias apsaugos reikalam.

Pavergtų Tautų Seimas sveikina

Kaip kasmet Kalėdų ir Naujųjų Metų išvakarėse, taip ir šiemet Pavergtųjų Seimas, kaip savo tautų autentiškas balsas laisvajame pasaulyje, išleido atsišaukimus į savo tautas. Kalėdų atsišaukimas per Laisvosios Europos Radiją ir kitas radijo stotis buvo perteiktas gruodžio 23-24-25 dienomis albanų, bulgarų, čekų, estų, latvių, lenkų, lietuvių, rumunų ir vengrų kalbomis, o Naujųjų metų atsišaukimas gruodžio 31 ir sausio 1 dienomis.

Kalėdų atsišaukime Pavergtųjų Seimas pažymi, kad "šiandien jūs, pavergtieji broliai, jungiatės dvasia su viso pasaulio geros valios žmonėmis. Ir nors pavergėjas per eilę metų bando išrauti Kalėdas iš jūsų širdžių, veltui jo pastangos. Religija sovietų pavergtojoj Europoj tebėra galinga tvirtovė, kai komunizmo sienos aižėja". Toliau Kalėdų atsišaukimas pažymi, kad kalėdiniai sveikinimai glaudžiai siejasi su asmens teisių vykdymu. Asmens teisių apsauga įgauna vis daugiau paramos. Jungtinės Tautos neseniai aiškino religinės laisvės padėtį Pietų Vietname. Pavergtųjų Seimas padarys viską, kas jam įmanoma, kad Jungtinės Tautos tokį pat religinės laisvės padėties aiškinimą padarytų ir Centro bei Rytų Europos kraštuose.

Naujųjų Metų atsišaukime Pavergtųjų Seimas primena kaip palankius pavergtųjų laisvės siekimams reiškinius komunistinių valstybių tarpusavio suskilimą, sovietinio jaunimo nusivylimą sovietine sistema, taip pat sovietinės ūkio ypatingai žemės ūkio, sistemos bankrotą. "Chemikalų gamybos didinimas sovietinių vergų nepadarys našaus ūkio ūkininkais". Seimas įsipareigoja padvigubinti savo pastangas į laisvąsias valstybes, kad jos suaktyvintų savo politiką ir savo paramą pavergtųjų valstybių nepriklausomybei ir asmens teisėms atstatyti. Pabaigoje atsišaukimas išreiškia visuotinę viltį, kad "laisvė", pagaliau, paims viršų". **Kor.**

A. Bimbai byla atimti JAV pilietybę

N. Y. Times gruodžio 18 paskelbė, kad federalinė valdžia gruodžio 17 iškėlė bylą Brooklyno federaliniame teisme prieš Antaną Bimbą, trimėnesinio žurnalo "Šviesos" redaktorių.

Valstybės gynėjo padėjėjas Peter H. Ruvolo Jr. kaltino A. Bimbą, kad **jis sąmoningai nuslėpęs faktus, prieš gaudamas JV pilietybę 1927 balandžio 1.**

Ruvolo pareiškimu, A. Bimba Brocktono teisme 1927 kovo 2 buvo rastas kaltas "kurstęs nuversti vyriausybę". Buvo nubaustas 100 dol., bet jis apeliavo, ir vyriausybė kaltinimo atsisakė.

Kongresmanas Gordon Scherer, narys komiteto priešamerikinei veiklai tirti, 1957 kovo 15 pareiškė, kad kai kurių svetimom kalbom laikraščių raštai Korejos karo metu reiškė "išdavimą". **Jis reikalavo atimti pilietybę ir deportuoti redaktorius "aktyvius komunistus". Kongresmanas Sherer, Ohio respublikonas, tai pareiškė kongresinio komiteto apklausinėjimo metu ir į sąrašą įtraukė Bimbą.**

L. I. Presse papildomai dar rašo, kad A. Bimba yra 79 metų; kad jis, prieš gaudamas Amerikos pilietybę, nepasakė tardantiem pareigūnam, jog jis buvo suimtas, ir tokiu būdu išvengė tolimesnio" tyrinėjimo apie jo moralinį charakterį ir susiderinimą su Amerikos konstitucijos principais.

Laikraštis taip pat nurodė, kad Bimba gimė Kaune, Lietuvoje, atvyko į Ameriką 1914 liepos 3; šalia Šviesos redagavimo yra dar vienas iš redaktorių lietuviško savaitinio laikraščio "Laisvės", parašęs knygų ir eilę metų rašęs "The Daily Worker".

A. Bimbai atsakyti duota esą 60 dienų laiko.

Visi turime padėti Baltijos valstybėm atgauti nepriklausomybę

Kongresmanas Price (D.-Ill.), įnešdamas naują rezoliuciją, ragina amerikiečius jungtis į kovą už Pabaltijo kraštų laisvę ir nepriklausomybę

Los Angeles, Calif. — "Mano įnešama rezoliucija turi būti priimta kaip galima greičiau, ir mes visi turime padėti Lietuvai, Latvijai ir Estijai atgauti laisvę ir nepriklausomybę", — kalbėjo **kongresmanas Melvin Price** (D.-Ill.), įnešdamas 1963 gruodžio 10 d. į Atstovų Rūmus naują rezoliuciją (H. Con. Res. 244).

Pabaltijo kraštų laisvinimo reikalu, tai 42 rezoliucija šiame Kongrese. Visos rezoliucijos galios ir šiais metais, kai Kongresas susirinks antrajai sesijai 1964 metų sausio mėnesio pirmomis dienomis.

Rezoliucijos įnešimo reikalu į kongresmaną Melvin Price buvo kreipęsis **prel. Antanas L. Deksnys,** East St. Louis (Illinois) lietuvių parapijos klebonas. Jo vadovaujama parapija yra kongresmano M. Price apygardoje.

Kongresmanas Melvin Price įnešdamas rezoliuciją, įsijungė į pirmąsias kovotojų eiles už Lietuvos laisvę. Prisiminkime jį trumpais padėkos laiškučiais, adresuodami: The Honorable Melvin Price, House Office Building, Washington 25, D.C. **IT.**

REZOLIUCIJOMS REMTI KOMITETO pirm. kalbas su sekretorėm. Iš k. į d. žibutė Brinkienė, Leonardas Valiukas, Lita Žilevičiūtė, Linda Dishman ir Ilma Mažeikait. Nuotr. L. Kančausko.

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. **Tel. GR 7-1130**

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ

- vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės.
- **Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į uššienį.**
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klijentam. Prašome užeiti ir pasižiūrėti!

SIŲSKITE Į LIETUVĄ IR SSSR

DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui, suknelei! Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu TUOJAU!

Išpardavimas nepaprastai žemom URMO KAINOM

atraižų vilnonės medžiagos - importuotos ir vietinės — 3 - jose krautuvėse

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525

Cor. DELANCY, N.Y.C.

KRAUTUVĖS ATVIROS KASDIEN IR SEKMADIENIAIS, IŠSKYRUS ŠEŠTADIENIUS, NUO 9 RYTO IKI 6:30 VAK.

S. Beckenteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai

Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delanceу Street.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS

IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

200 Orchard St. Tel. AL 4-8319 New York 2, N. Y.

DABAR JŪS GALITE APLANKYTI savo artimuosius Lietuvoje.

Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname vizas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnėms informacijoms rašykite/skambinkite daugiausia patyrusiam kelionių biurui į R. Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. CIrcle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corporation

Paskubina jūsų siuntinį jūsų draugams ir giminėms į bet kurią SSSR dalį. . . . . Licensed by V/O Vneshposiltorg

SIUNTINIAI APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS — GAVĖJAS NIEKO NEMOKA —

Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutaupysite nei perkant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniams pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių rašykite ar aplankykite jums artimiausį skyrių:

- NEW YORK, 3, N. Y. — 39 - 2nd Avenue ... AL 4-5456
- NEW YORK 11, N. Y. — 135 W. 14th Street ... CH 3-2583
- BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue ... EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue ... DI 5-8808
- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street ... CH 9-6245
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue ... LI 2-1767
- SOUTH BOSTON, Mass. — 359 West Broadway ... Tel. 268-0068
- BUFALLO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue ... TL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue ... BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street ... WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road ... TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue ... VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W. ... GL82256
- HAMTRANCK, Mich. — 11333 Jos. Campau ... TO 7-1575
- HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., Tel. 2338030, 2460215
- IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave. ... ES 2-4685
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue ... RI 3-0440
- YONKERS, N. Y. — 555 Nepperhan Ave ... GR 6-2681
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. ... AN 1-2994
- LAKEWOOD, N. J. — 126 - 4th Street ... FO 3-8569
- NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue ... BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. ... LO 2-1446
- PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street ... MU 4-4619
- PASSAIC, N. J. — 176 Market Street ... GR 2-6387
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. ... PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street ... HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street ... FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 6 John Street ... PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street ... SW 8-2868

L. V. S-gos New Yorko Skyrius rengia

Lietuvos Kariuomenės Šventės Minėjimą

šeštadienį, sausio mėn. 4 d. 7 v.v. 1964 m.

APREIŠKIMO PARAP. SALĖJE

So. 5th Street Brooklyn, N. Y.

PROGRAMOJE:

- ADV. JULIAUS SMETONOS paskaita
- AKT. TOSKA DAUBARAITĖ - SKOBEIKIENĖ
- NEW YORKO VYRŲ OKTETAS, ved. A. Mrozinskas
- RAŠYTOJAS J. RŪTENIS
- Sceną puošia dail. J. Juodis — Šokiams gros Starolio orkestras

Į minėjimą kviečiame gausiai atvykti mūsų visuomenę.

Vaišėmis rūpinasi New Yorko birutietės.

Įėjimas $2.00 — Moksleiviam ir unif. kariam $1.50

New Yorko RAMOVĖNAI

DARBININKAS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN 21, N. Y.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina $7.00 — Subscription per year $7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUŽIEDĖLIS

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Lietuvos atstovo J. Kajecko žodis pavergtai Lietuvai, perduotas Amerikos Balso

Dar vienos Kūčios, kurias palydės ašara, prisiminus Kūčias laisvės dienų.

Dar vienos Kalėdos, kurių metu lietuviai visur pasaulyje pasiges didžiosios palaimos tikrosios savo krašto nepriklausomybės. Lietuviai svetur kartos Sibiro tremtinės žodžius: "O tėviške, kokia graži tu! Gražesnė tu, kaip visos karalystės!"

Kalėdų rytą varpai gaus džiaugsmingai laisvajame pasaulyje. Jie skelbs Gerąją Naujieną. Tik Nemuno krašte viešpataus tyla. Varpai Šventojoj Lietuvoj neskelbs ramybės bei taikos linkėjimų.

To nežiūrint mes, Tėvyne, pavergtiems tavo vaikams tebereikšime linkėjimus laisvės dienų. Tu būsi mūsų mintyse ir mūsų maldose. Tu laisviems lietuviams Kalėdų metu būsi dar brangesnė, nes esi nelaimingesnė. Mes tave prisiminsime su viltimi būsimų laimingesnių dienų.

Šiemet, kai Amerika ruošėsi dėkoti Dievui už gausias palaimas Padėkos dieną, piktas žmogus nutraukė prezidento John F. Kennedy, gyvenimo siūla. Tai buvo pasikesinimas prieš laisvę visur pasaulyje, nes velionis prezidentas siekė teisingumą, teisę ir laisvę visur įgyvendinti. Pastebėtina, kad jo mirties dieną suspėta pasakyti paskutinioji kalba dvelkia kalėdine nuotaika. Jis pareiškė: "Mes siekiame įgyvendinti visiems laikams senos datos viziją: Ramybė žemėje geros valios žmonėms."

Popiežius Paulius VI savo užuojautos žodyje dėl prezidento Kennedy mirties pareiškė maldaująs Dievą, kad toji mirtis "pagelbėtų bylai, kurią jis (prezidentas) skatino ir gynė dėl tautų laisvės ir pasaulio taikos".

Gruodžio 13 naujasis Amerikos prezidentas Lyndon B. Johnson savo kalboje diplomatinių misijų šefams, su Lietuvos atstovu imtinai, užtikrino, kad jis tęs velionies Kennedy užsienių politiką — siekti taikos bei laisvės išlaikymo ir įsigalėjimo pasaulyje.

Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų proga sveikinu mieluosius tautiečius Tėvynėje. Užtikrinu, kad aš ir visi lietuviai laisvėje tebegyvena jūsų rūpesčiais bei troškimais. Mes gyvename ir jūsų viltimi. Neįmanoma, kada pavasaris eina Afrikos žemynu, kada 35 to žemyno naujos tautos užgimė laisvei, kad vergovė paliktų senutės Lietuvos dalia.

Mielieji tautiečiai, jūsų kantriai su viltimi nešamas jungas susilauks atlyginimo. Tai ne svajonė, bet realybė. Vergovė niekur nebuvo ir nėra amžina. Tai istorinė tiesa.

Te Betliejaus Kūdikėlis stiprina jus laisvės ilgesyje iki vėl išauš Lietuvai tikrosios laisvės rytas.

★

SVEIKINIMAS JAV LIETUVIAMS ŠVENČIŲ PROGA

Šv. Kalėdų ir Naujų 1964 metų proga reiškiu giliai nuoširdžią padėką visiems, esantiems J.A. Valstybėse veiksniams, organizacijoms, spaudai, jų talkininkams ir pavieniams lietuviams, prisidėjusiems metų bėgyje savo talka kovoje ir veikloje dėl Lietuvos.

Kartu labai nuoširdžiai dėkoju visiems sveikinusiems mane Švenčių proga.

Visų vieningas darbas ir vienas kitam moralinė parama — tiksliausias ir gražiausias būdas prisidėti prie Lietuvos laisvinimo darbo.

Ne viską įvykdėme, ko siekėme praeitais metais. Nors įvykiai ir sąlygos keičiasi, mūsų veikla Lietuvą laisvinti neturi atlyžti. Priešingai, ji turi stiprėti.

Su laiku ir Lietuvai patekės tikrosios laisvės aušra, kaip ji patekėjo Afrikos ir Azijos tautoms.

Negalėdamas visų asmeniškai pasveikinti, bent šiuo nuoširdžiausiai visus sveikinu.

Linkiu Dangaus palaimos ir laimingesnių Naujųjų 1964 metų.

Tesustiprina jie mūsų vilį ir pagyvina pastangas dar daugiau nuveikti kovoje dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės.

Te Naujieji Metai sustiprina ir mūsų brolių bei seserų Tėvynėje viltis susilaukti laimingesnio rytojaus.

J. Kajeckas,
Lietuvos Atstovas

Kovotojas už tiesą ir laisvę Rusijos revoliucijos metu

Prisimenant V. Endziulaitį, mirusį prieš 45 metus (2)

Studentai ateitininkai Rusijos tremtyje važinėjo atostogų metu į didesnius ateitininkų moksleivių susibūrimus. V. Endziulaitis dažnai atvykdavo į Voronežą, kur gyveno jo tėvai, trys seserys — Zofija, Marija ir Jadvyga — ir brolis Vaclovas. Ta šeima davė penkis ateitininkus.

Voronežo ateitininkų organizacijai priklausė apie 500 moksleivių. Jie buvo susiskirstę į 21 kuopelę, kurios rinkdavosi vieną kartą per mėnesį. Visuotini susirinkimai buvo šaukiami tik kelis kartus per metus — Centro Valdybai išrinkti ir kitais svarbiais atvejais.

—o—

V. Endziulaitis, atvykęs į Voronežą ar kitas vietoves, nelaukė, kad jo ieškotų ir kviestų. Jis patsai sumegzdavo ryšius, surasdavo tuos, kuriems norėjo kalbėti arba kurie norėjo jo minčių išgirsti. Kalbėjo tokiomis temomis, kaip žmogaus sielos buvimas, Dievo esimas, Evangelijų autentiškumas ir tikrumas, gyvybės atsiradimas, žmogaus kilmė, darvinizmas ir k. Iš tų ir kitų paskaitų (pav. dr. L. Bistro) moksleiviai ateitininkai galėjo rimtai susidaryti savo pasaulėžiūrai mokslinį pagrindą. Gal nesuklysiu teigdamas, kad jie gavo daugiau ideologinių pagrindų būdami moksleiviais, negu vėliau, baigę mokyklas ir įsijungę į kasdieninių pilkų pareigų sūkurį.

V. Endziulaitis buvo gilus, spalvingas, nenuobodus paskaitininkas. Naudodavo paskaitoms vakarų Europos mokslininkų ieškojimų ir tyrimų paskutinius duomenis, kurie įnešė daug pataisų į materializmo doktriną, daug jos teigimų visiškai atmetė ir grąžino dvasios veiksniui priklausančią reikšmę biologijoje ir kitose žinijos srityse. Kai kurie duomenys, kuriuos dėstydavo savo paskaitose, buvo visai neminimi anų metų Rusijos mokslinėje literatūroje ir universitetinėse paskaitose, pav. Bergsono idėjos iš jo veikalo "Evolution Creatrice" arba matematiko Henry Poincare pažiūras, H. Driesch entelechijos teorija, nauji patyrimai partenogenezės srityje. Jau tuomet Vyt. Endziulaitis iškėlė E. Haeeckelio padarytas klaidas, vaizduojant kai kuriuos embrijono raidos tarpsnius (fazes). Jo braižiniai buvo padaryti tokie, kad turėjo atitikti evoliucionistų apsiorines prielaidas, bet ne tikrovę. Klaida buvo perdaug stambi ir dvelkė tikrovės klastojimu. Žinomas fizikas Cholsovas dėl tokio neleistino mokslininkui elgėsio net formulavo vienuoliktą įsakymą: "Nerašyk to, ko nežinai". V. Endziulaitis baigdavo savo paskaitas skatinimu gilintis į gamtos ir filosofijos mokslus, studijuoti sociologiją, ir įsakmiai primindavo, kad katalikai ir ateitininkai neatlaidžiai vykdytų dvyliktą įsakymą: "Nežiopsok". Tas įsakymas įpareigojo būti dinamiškais savo protu ir ieškojimu bei kūrimu tobulesnės socialinės santvarkos.

Po paskaitų sekdavo diskusijos. Jų metu moksleiviai keldavo iš paskaitos ištekančius klausimus. V. Endziulaitis visuomet stengdavosi suprasti klausiantį, pagauti klausimo šerdinę esmę ir tiksliai atsakyti, bet neapvelti žodiniais rūkais.

—o—

Lietuviai moksleiviai, ypatingai ateitininkai, palaikė artimus ryšius su tremtinių masėmis. Didesni ateitininkų sambūriai turėjo tremtinių globos kuopas. Jų nariai padėjo tremtiniams tvarkyti medžiaginius ar teisinius reikalus. Buvo rūpinamasi ir kultūriniais reikalais. Organizavo tremtiniams paskaitas, gegužines, vaidinimus. Caro rėžimui griuvus, santykiai su tremtiniais palengvėjo ir dar labiau išsiplėtė. Reikėjo rūpintis, kad lietuviai tremtiniai dėl nepakankamo padėties žinojimo nepatektų į rusų agitatorių įtaką.

V. Endziulaitis sugebėdavo nutiesti susipratimo tiltus ne tik į moksleivius, bet ir kitas visuomenines grupes. Po vasario revoliucijos, 1917 gegužės mėn. man nuvykus į Maskvą, teko ištisą savaitę gyventi pas V. Endziulaitį ir Z. Starkų.

Žinome, kad porevoliucinė Rusija tapo didžiule "govirilnia" (kalboviete). Jiedu sugalvojo nuvykti į miestą Liubercy (apie 80 km. nuo Maskvos), kur buvo didžiuliai garvežių statybos ir kitokių metalo išdirbimų fabrikai. Juose dirbo apie 1000 lietuvių. Paprastai beveik visi metalistai būdavo raudoni.

Įėjome į erdves patalpas, kur buvo keli šimtai vyrų. Veidai ir rankos, nors ir nuplauti, buvo paišini. Pirmutinis kalbėjo Zigmas Starkus, vėliau Vyt. Endziulaitis. Kalbų motyvai: įvykusi revoliucija sugriovė carizmą ir, karui pasibaigus, Lietuva bus laisva. Kvietė organizuotis į krikščionių darbininkų sąjungą geresniam profesinių reikalų gynimui ir pasiruošimui kelionei į tėvynę. Daug kas plojo, bet buvo ir nepatenkintų balsų. Opozicija augo. Būrys darbininkų apsupo Starkų ir Endziulaitį. Man pasidarė baisu ir dėl savęs ir dėl jų likimo. Dėl siautusio triukšmo buvo sunku net suvokti, ką ten kalbėjo. Bet, matyt, susitarė, nes visi vėl grįžo į savo vietas ir prasidėjo ginčai klausimų - atsakymų forma. Pirmieji puolė darbininkai. V. Endziulaitis ir Z. Starkus sugebėjo sumaniai ir įtikinančiai atsakyti. V. Endziulaitis kalbėjo karštai ir sangviniškai. Zigmas Starkus savo mintis dėstė iš lėto. Vyt. Endziulaičio siūlymas steigti lietuvių darbininkų profesinę sąjungą buvo užgirtas. Aš nežinau, ar buvo tai įvykdyta. Į paskutinį Endziulaičio šūkį "Tegyvuoja Lietuva'' pasigirdo griausmingas "Tegyvuoja..... Valio!"

Besiklausydamas diskusijų pamačiau, kaip giliai, galima sakyti, iki smulkmenų, V. Endziulaitis buvo susipažinęs su diskusine technika ir tobulai orientavosi klausytojų psichologijoje ir nuotaikoje. Mane stebino gausybė jo citatų iš Markso, Engelso, Aug. Bebelio ir kitų raštų.

Važiuojant atgal traukiniu į Maskvą, Vyt. Endziulaitis manęs paklausė:

— Ar išsigandai?

— Tikrai. Labai. Net nežinojau, kas daryti.

— Ką gi! Bus geras politinės kovos krikštas. Ir mums patiems protarpiais buvo labai nejauku...

—o—

Paskutinį kartą mačiau ir stebėjau Vytauto Endziulaičio veiklą didžioje ateitininkų konferencijoje Voroneže birželio 1917. Ta konferencija turėjo nepaprastos reikšmės ateitininkams. Joje buvo priimti įstatai, aptarta veikla ir organizacinis susitvarkymas. Galima teigti, kad jie veikė su neesminiais pakeitimais iki reorganizacinės konferencijos Palangoje 1927.

Vytautas Endziulaitis toje konferencijoje reiškėsi aktyviai, kaip principų formuluotojas, organizacinės santvarkos ir įvairių komisijų patarėjas ir ginčų moderatorius. Jo buvo visur pilna. Jo energijos visur užteko. Jis buvo veržlus, bet ir kantrus kitaip galvojančiam. Buvo linkęs perdaug nesisieloti savo nepasisekimais, bet džiaugtis kito laimėjimais. Trys žodžiai — Visa atnaujinti Kristuje — vairavo jo protą ir valią.

Domas Jasaitis

VASARIO 16 GIMNAZIJOS direktorius kun. Br. Liubinas dėkoja visiems rėmėjam pasauly. Už jo matyti dalis choristų.

TEN NENORI DANGAUS, ČIA NENORI KALĖDŲ

KODĖL KUNIGAS "IŠROVĖ" SAVO TIKĖJIMĄ?

Lietuvoje išleista nauja knyga vardu "Nenoriu dangaus". Autorius yra tas pats kaip ir knygos "Ite, missa est" —kunigas Jonas Ragauskas, dabar ateistas ir ateistinio instituto Vilniuje vedėjas. Kiek galima spręsti iš ilgos K. Ambrazo apžvalgos bei ištraukų (Sov. Litva Nr. 269) nauja knyga gali būti pasvarstoma dviem atžvilgiais.

Vienas—kaip autoriaus autoportretas, dramatinė autoriaus polemika su savim. Vienas Ragauskas yra dabartinis autorius, ateistas, tikėjimą iš savęs "išrovęs", antras Ragauskas įasmenintas kunigu Vytu, tikintis ir savo tikėjimą argumentuojantis. Ta dviejų polemika, pasak recenzento, tai susidūrimas tarp naivios jaunystės ir ilgametės gyvenimo patirties, egzaltuoto jausmo ir kritiško analizuojančio proto, fanatiško tikėjimo ir griežtai mokslinio priėjimo, patvirtinto gyvenimo faktais.

Sugretinamas tuos dvejopus Ragauskus ir iliustruodamas jų skirtumus, recenzentas duoda ištrauką iš knygoje paskelbto laiško merginos, kuri rašė kun. J. Ragauskui: **"Tikėjimas man — švenčiausias ir kilniausias jausmas! Tikėjimas — mano širdis, ir išrauti tikėjimą — tai tiek pat kaip išrauti širdį".**

Tuos merginos žodžius Ragauskas prisiima ir sau, knygoje atsiliepdamas: "Tai mano žodžiai, mano jausmai, kuriais aš vadovavausi prieš trisdešimt metų. Gyvenimas 'išrovė' man tikėjimą, bet paliko širdį! Ir širdis liko tokia pati: branginanti ir mylinti tai, kas gera, teisinga, tauru, gražu. Skirtumas tik tas, kad protas, nedrumsčiamas daugiau religinio jausmo, teisingai supranta, kas gera ir kas bloga, ką širdis turi mylėti ir ko neapkęsti!"

Iš tų Ragausko žodžių atrodo, kad pagrindiniai veiksniai, dėl kurių jis "išrovė' savo tikėjimą, yra du — tai jo **protas** ir **gyvenimas.**

Gali autorius tokiu pasakymu ir tikėti. Bet nebūtina, kad kiti juo tikėtų. Dr. A. Maceinos knygoje "Niekšybės paslaptis" nagrinėjamas rusų filossofas V. Solovjovas atmeta tai, ką Ragauskas laiko pagrindine tikėjimo praradimo priežastim. Ne protas atveda į ateizmą. Ne. **"Juo stipresnis protas, juo ateizmo pavojus mažesnis.** Tarp gryniausių dvasių ateistinio nusitiekmio nėra". Nurodomas ateizmo kitas šaltinis—gilesnis ir tikresnis, nors jo žmogus ir nenori atvirai pasakyti — tai **savimeilė.** Pasak Solovjovo, ir antikristas tikėjo Dievą, bet savo sielos gelmėse, nenorėdamas ir nesusivokdamas, jis laikė save aukštesniu už jį, nes save mylėjo labiau nei bet ką. Žvilgio nukreipimas nuo aukštesnės būties į save pa tį keičia visą žmogaus gyvenimą.

Ir jeigu ana Ragausko minima mergina kalba apie tikėjimą kaip savo širdies reikalą, tai dėl to, kad jos žvilgsnis nuo savęs nukreiptas į Dievą; ji jaučia gyvą egzistencinį ryšį su aukštesniąja Būtybe. Tokiu tikėjimu ir pasiaukojimu kitiem degė ir anos keturios merginos, iš kurių širdžių išėjo maldos, paplitusios šiandie po pasaulį labiau nei Ragausko raštai.

Antras veiksnys — tikėjimą **gyvenimas** išrovęs. Taip, gyvenimas. Tačiau gyvenimas neišrovė tikėjimo tai merginai, kuri Ragauskui laišką rašė. Neišrovė ir tom keturiom merginom, kuriom gyvenimo sąlygos buvo kietesnės Sibire nei kun. Ragauskui. Bet gyvenimas išrovė tikėjimą Ragauskui, nes **tas gyvenimas mokėjo labiau patenkinti jo savimeilę.** Tokis būtų žvilgsnis Solovjovo mintim.

Tai dėl tikėjimo praradimo psichologinės pusės.

KUO REMIA KOVĄ PRIEŠ TIKĖJIMĄ VISUOMENĖJE?

Antras atžvilgis, kuriuo gali būti pasvarstoma Ragausko knyga — tai kaip **priemonė kovai prieš tikėjimą.** Sov. Litva recenzentas ir sako, kad tai bus puiki ateizmo propagandos prie monė.

Šalia praktikuoto persekiojimo dėl tikėjimo, trėmimo, tarnybinių represijų, moralinio teroro ši knyga iškyla kaip **įtikinėjimo**priemonė. Kunigas, galtikriau ateistas, Ragauskas ragino aną merginą, kuri jam laišką buvo parašiusi, "permąstyti" viską iki galo, tada tikėjimo visos tiesos savaime sugrius. **Mąstantis protas** turi jas sugriauti. Priversti žmones mąstyti dėl tikėjimo tai esąs kelias tikėjimui "išrauti". Jei tą patį matą taikytum pačiam Ragauskui, tai tektų pasakyti: jei Ragauskas, nedrumsčiamas, anot jo, savimeilės jausmo, permąstytų iki galo, tai neišvengtų išvados, kad jo kova prieš Dievą ir tikėjimą yra neprotinga, nelogiška, nes jei Dievo nėra, tai kam visa kova prieš ją.

Už Ragauską logiškesni ir gal net sėkmingesni yra jo broliai Vakaruose, kurie siekia to paties — atitraukti žmones nuo tikėjimo, bet siekia kitokia forma, rafinuotesne, mažiau erzinančia, mažiau sukeliančia pasipriešinimą; **jie imasi ne kovos prieš tikėjimą, bet jo ignoravimo, tylos;** jie siekia, kad žmonės Dievą ir tikėjimą užmirštų; kad jų dėmesys būtų nukreiptas kur kitur; čia populiaresni vadinamo agnostizmo šalininkai, kurie taria: mes nesvarstome ar Dievas yra ar ne; mes to nežinome ir negalime žinoti ir dėl to mes rūpinamės tuo, ką galime moksliškai patirti — šiuo gyvenimo faktais... Kaip tai vyksta šiame krašte, šiapus vandenyno, rodo nauji dabarties faktai.

—o—

New Hyde Park, L.I., buvo senas paprotys prie vidurinės mokyklos rūmų įtaisyti Kristaus gimimo prakartėlę. Šiemet ji buvo taip pat įtaisyta. Bet distrikto vedėjas Alfred Caine įsakė ją pašalinti. Kai tėvai ėmė protestuoti prieš pašalinimą, svarstė švietimo taryba ir pašalinimą patvirtino. — Kai vienoje mokykloje buvo norėta prezidentą Kennedy pagerbti malda, ji buvo uždrausta.

Tai vis logiškos smulkios išvados iš vyriausio teismo sprendimo š.m. birželio 17dėl maldos. Teismo sprendimas neskelbė kovos tikėjimui ir Dievui. Ne. Jis tik siekė išjungti tikėjimą iš viešojo gyvenimo. Tegul bus Kalėdos — su pirkiniais, su dovanom, bet tik be kalėdinės prasmės, be Kristaus gimimo ir jo rolės žmonijos istorijoje. Tebus Jis užmirštas, tylimas. Tai daroma taip pat valstybės įstaigų ,dengiantis **legalizmu.**

Visi panašūs ženklai, anot A. Maceinos interpretuojamo V. Solovjovo, teturi tikslą išvaryti tikėjimą "į dykumas". Dykumos, tas Solovjovo vartojamas simbolis, kuriose niekas negyvena, esanti tikroji Bažnyčios vieta antikristo supratimu ir noru. Todėl trėmimas į dykumas trunka visą Bažnyčios istorijos metą. Pradedant apaštalų išvarymu iš Mažosios Azijos miestų ir baigiant laicizmo bei komunizmo pažadintu vienuolių bei kunigų išvijimu iš mokyklų, iš ligoninių, iš prieglaudų, net iš atskirų kraštų..... **antikristas visą laiką mėgina kliudyti Bažnyčiai grįžti iš dykumų ir "apsistoti miestuose bei kitose gyvenamose vietose".**

Tuos reiškinius — Lietuvoje kovą prieš tikėjimą įtikinėjimo keliu, šiame krašte ignoravimo keliu — įdomu stebėti sustiprėjus kaip tik šiais metais, kada taip garsiai imta kalbėti apie tikėjimų vienybę.

Domas Jasaitis

— **Dr. Vaclovas Paprockas,** Brooklyn, N.Y., buvo kreipęsis rezoliucijų reikalu į senatorių Jacob Javits. Senatorius Javits rezoliucijų reikalui palankus, bet pats rezoliucijos nėra dar įnešęs. Būtų tikslu, kad New Yorko lietuviai, sveikindami jį Naujų Metų proga, paragintų jį įnešti rezoliuciją Pabaltijo kraštų laisvinimo reikalu (a Senate Concurrent Resolution that calls for freedom for Lithuania, Latvia, and Estonia). Laiškai jam adresuotini: The Honorable Jacob K. Javits Senate Office Building, Washington 25, D.C.

— **A. Stevensonas pareiškė,** kad jis sutiks būti kandidatas į viceprezidentus, jei bus kviečiamas. Jis buvo du kartu neišrinktas į prezidentus.

1963 metų svarbieji įvykiai

POP. JONAS XXIII, miręs

POP. PAULIUS VI, išrinktas.

KARD. A. BEA, kuris visuotinam Bažnyčios susirinkime rūpinosi Bažnyčių vienybe.

LVOVO ARKIV. SLYIPYI, paleistas iš Sibiro.

ŠV. PETRO BAZILIKA Romoje.

Nužudytas Vietnamo prez. NGO DINH DIEM.

MME NHU

Vietnamo naujas premjeras THO

MACMILLANAS, pasitraukęs.

DOUGLAS HOME, naujas Britanijos premjeras.

ADENAUERIS, pasitraukęs Vokietijos kancleris.

Tarp gausių įvykių atrenkam tik 40, kurie yra būdingi pasaulio ir lietuvių gyvenimo raidai.

SAUSIS: 9 Susirinko 88 Kongresas. **14** de Gaulle atmetė Anglijos priėmimą į Europos ūkinę bendruomenę, o taip pat Polaris raketų programą Europos apsaugai. **22** Sudaryta de Gaulle ir Adenauerio bendradarbiavimo sutartis.

VASARIS: 1 Amerika atnaujino atominius požeminius bandymus. **8** Romon atvyko Ukrainos arkiv. Josif Slipyi, paleistas iš Sovietų kalėjimų. **17** Paskelbta palaimintąja amerikietė Ann Bayley Seton.

KOVAS: 7 Chruščiovo žentas Adžubejus pas popiežių Joną XXIII. **7-8** Chruščiovas pasmerkė "taikingą ideologinę koegzistenciją" ir Evtušenko bei Ehrenburgo nukrypimus. **31** Amerika suvaržė Kubos egzilų veiklą, o vėliau jiem atėmė paramą ir pradėjo siaurinti paramą visiem egzilam.

BALANDIS: 10 Popiežiaus Jono XXIII enciklika "Pacem in terris", **11-12** Rygoje pabaltiečių Kaliningrado ir Maskvos atstovų konferencija populiarinti ekonominiam blokam vietoj respublikinių. **14** Nuskendo Thresher su 129 vyrais.

GEGUŽĖ: 11 Birminghame, Ala., įvesta feder. kariuomenė apsaugai nuo rasinių riaušių. **15-16** L. Gordon Cooper padarė 22 ratus apie žemę, **20** Amerika įsakė laivyno demonstraciją prie Laoso komunistų agresijai atgrasinti.

BIRŽELIS: 3 mirė pop. Jonas XXIII. **17** Vyr. teismas nusprendė, kad malda viešojoj mokykloj priešinasi konstitucijai. **21** Giovanni Battista Montini išrinktas popiežium ir pasivadino Paulium VI.

LIEPA: 5 Maskvoje prasidėjo rusų ir kinų komunistų konferencija "ideologiniam skirtumam" pašalinti — nutrūko be vaisių. **7** Atidaryta tautinių šokių šventė Chicagoje. **20** Maskvos dvasia: sutarta sustabdyti atominius bandymus ore ir žemėne, ne po žeme.

RUGPIŪTIS: 24 Tautinių grupių ir egzilinių organizacijų protestas Washingtone prieš Amerikos politiką pripažinti Maskvos smurtą Vengrijoje ir sunormalinti diplomatinius santykius su Maskvos skirta Kadaro valdžia. **21** Vietname paskelbta karo padėtis dėl budistų riaušių. **28** Žygis į Washingtoną prieš rasinę diskriminaciją. **30** Prasidėjo antras Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas Toronte.

RUGSĖJIS: 5 Domininkonuose perversmas nušalino prezidentą Boschą, kariuomenės pastatytą vyriausybę Amerika pripažino tik gruodžio 14. **16** Kanada pardavė kviečius Sovietam ir tuo atidarė duris Amerikos derybom dėl kviečių su Sovietais. **14** Anglijos pastangom įkurta Azijoje Malaysia Federacija prieš prokomunistinės Indonezijos karinę ekspansiją. **29** Prasidėjo Vatikano II susirinkimo antra sesija.

SPALIS: 9 Prasidėjo hurikanas Flora, dėl kurio Haiti ir Kuboj žuvo 5000. **15** Adenaueris perdavė kanclerio pareigas Erhardui. **16** Sovietai atnaujino kliūtis amerikiečių kariniam konvojam į Berlyną. **20** Macmillanas perdavė Anglijos min. pirm. pareigas Douglas-Home.

LAPKRITIS: 1. Vietname per versmas ir prezilento Diem nužudymas. **12** Maskvoje suimtas Amerikos profesorius Barghoorn. **19** Cambodia atmetė Amerikos paramą. **22** Nužudytas prezidentas Kennedy.

GRUODIS: 3 Sudaryta Italijoje Moro vyriausybė su Nenni. **4** Vatikano II susirinkimo sesija uždaryta. **9** Chruščiovo prisipažinimas dėl žemės ūkio krizės ir akcija už trąšas bei "chemijos amžių". **17** Teismas panaikino įsakymą Amerikos komuinistam registruotis kaip sub versyvinei organizacijai, **18** Maskvoje afrikiečių demonstracija prieš rasinę diskriminaciją.

1963 mirę

Tarp metuose mirusių lietuviui artimų pasaulinių ir savų žmonių randame šiuos vardus:

Kovo 5 — kun. **Vincas Mieleška** Kaune, balandžio 29 **Karolis Zarinš,** Latvijos atstovas Londone, gegužės 5 —**dr. Juozas Leimonas** Bostone, birželio 3 — **popiežius Jonas XXIII,** liepos 24 — kun. **Jonas Vaitiekūnas,** Providence klebonas, rugpiūčio 29 kun. dr. **Ladas Gronis** Frankfurte, rugsėjo 4- **Robert Schuman** Prancūzijoje, spalio 16 — prof. **Povilas Stančius,** lapkričio 2 — nužudytas **prezidentas Diem,** lapkričio 22 nužudytas **prezidentas Kennedy,** gruodžio 19 mirė prelatas **Jonas Ambotas** Hartforde, — gruodžio 25 — kompozitorius **Kazys Viktoras Banaitis** New Yorke.

ATOSLŪGIO KELIU

1863 metai tarp Washingtono ir Maskvos

1963 metus užverčiant ir žvelgiant į juos atgalios, atrodo, kad politinė raida tarp Washingtono ir Maskvos ėjo atolydžio, atoslūgio keliu nuo šaltojo karo link koegzistencijos ir bendradarbiavimo.

AMERIKA po 1962 rudens konflikto dėl Kubos, kuris ginkluotu susirėmimu nevirto tik abipusių nuolaidų dėka, siekė įtampą švelninti šaltojo karo priemonių vengdama, derėdamasi su Maskva, imdamasi vienpusiškų savų veiksmų. Būtent:

— Vengė propagandos prieš Maskvą valstybės vyrų pareiškimuose; švelnino visuomenėje ir Kongrese kylančius aliarmus dėl padėties Kuboje; tylėjo dėl sovietinio kolonializmo J. Tautose ir veikė kitas delegacijas, kad jos nekeltų to klausimo, sutiko išimti Vengrijos klausimą iš J. Tautų darbų tvarkos; vardan tylos Kuboje atėmė Kubos egzilam paramą ir suvaržė jų veiksmus prieš Castro iš Amerikos teritorijos; ėmėsi paramą siaurinti ir kitiem egzilam, o Pavergtų Tautų Savaitės proklamaciją skelbė tokia forma, kad ją būtų galėjęs pasirašyti ir Chruščiovas; dar sausio mėnesį sustabdė požeminius atominius bandymus; taip pat sausio mėnesį paskelbė apie raketinių bazių panaikinimą Turkijoje ir Italijoje. Tokiom vienapusiškom nuolaidom, Amerika demonstravo norą susitarti su Maskva dėl atominės kontrolės. Nevieši pasitarimai dėl kontrolės buvo atnaujinti dar sausio mėn.

SOVIETAI prieš aiškią ir lygią Amerikos liniją laikėsi dvilypės linijos: laviravo tarp Washingtono ir Kinijos komunistų; derėjosi ir su vienais ir su kitais, nerodydami nuolaidumo. Ir jau kovo mėn. valstybės sekretorius Rusk turėjo viešai pareikšti, kad nesą rimtų ženklų susitarti dėl atomų kontrolės. O prezidentas Kennedy, opinijos veikiamas, turėjo vasario pradžioje paskelbti įsakymą atnaujinti atominius požeminius bandymus. Oficialias derybas Sovietai suorganizavo tuo pačiu metu — liepos mėn. ir su Kinijos komunistais dėl "ideologinių skirtumų" ir su Washingtonu-Londonu dėl atominių bandymų draudimo. Rezultatas — su Kinijos komunistais nieko neišėjo, bet su Amerika — Anglija liepos 20 padarė atominę sutartį, kurioje laimėjo pagrindinis sovietinis reikalavimas — jokios kontrolės. — Sovietai, perimdami iniciatyvą, siekė derėtis dėl Berlyno. Tą norą pareiškė jau kovo mėn., bet Rusk ir Dobrynino pasikalbėjimai dėl Berlyno nieko naujo nedavė. Tada spalio pabaigoje ir lapkričio pradžioje susisiekimo su Berlynu kliudymais Maskva siekė išgauti derybas, kurios vestų į nepuolimo sutartį, į nuatomintą Europos ruožą, į rytų Vokietijos pripažinimą, į Vokietijos išjungimą iš Vakarų ir rytų Europos status quo pripažinimą. Vakarai tam pasyviai, bet tvirtai pasipriešino — nepriimdami sovietinių reikalavimų dėl Berlyno, nei derybų, kol nematyti galimybių susitarti.

Kita sovietinė iniciatyva — siekė išplėtoti normalius prekybinius santykius su Vakarais ir tuo būdu likviduoti šaltojo

(nukelta į 5 psl.)

E. ERHARD, naujas Vokietijos kancleris.

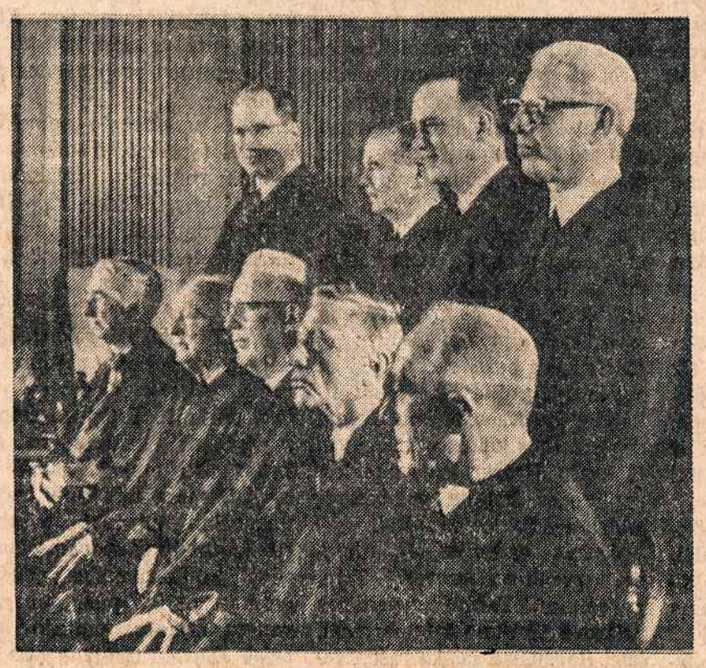
JAV VYRIAUSIAS TEISMAS, uždraudęs mokykloje maldą.

JOHN F. KENNEDY, JAV nužudytas prezidentas.

LYNDON B. JOHNSON, naujas JAV prezidentas.

MRS. KENNEDY su vaikais.

De GAULLE atominėje laboratorijoje.

Astronautas GORDON COOPER

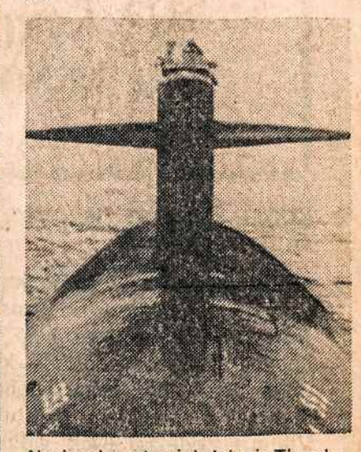
Nuskendęs atominis laivais Thresher.

HARRIMAN ir CHRUŠČIOVAS.

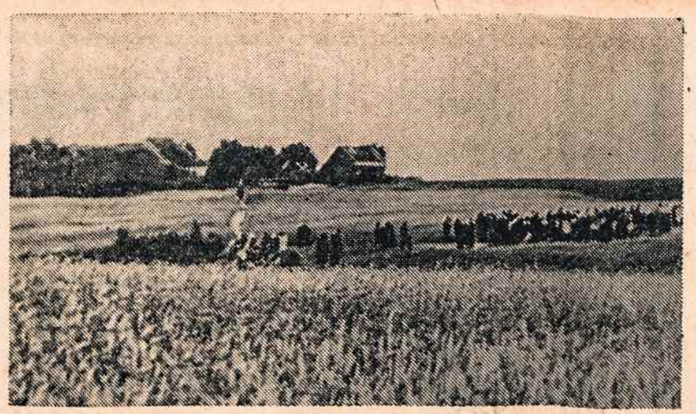

Marijos apsireiškimo vieta Skiemonyse.

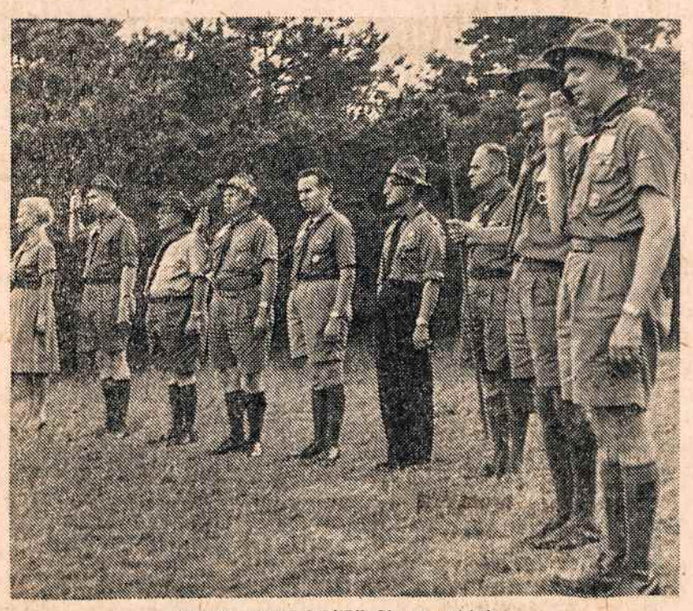

Skautų vadai jubilėjinėje stovykloje.

Brocktone pastatyta seserų koplyčia.

Marianapoly pašventintas naujas bendrabutis.

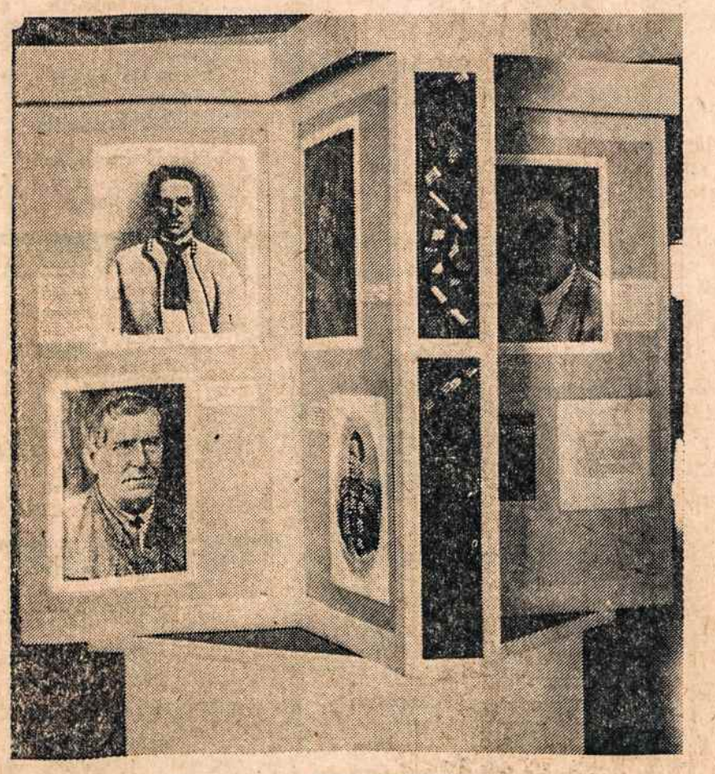

Sukilimui paminėti paroda Chicagoje.

AMERIKOS VIDAUS GYVENIME

Amerikos gyvenimą 1963 metais labiausiai sukrėtė **prezidento,** jau ketvirto, nužudymas. Ar prezidento pasikeitimas turės įtakos tolimesniam Amerikos vidaus gyvenimui, parodys tik kiti metai. Tačiau šių metų pabaiga rodė iš vienos pusės visuomenės pasitikėjimą nauju prezidentu, iš kitos — jo konfliktą su Kongresu kaip ir prez. Kennedy laikais. Gruodžio pabaigoje aštri kova dėl paramos užsieniui ir dėl paramos prekybai su komunistinio režimo kraštais rodė Baltųjų Rūmų politiką koegzistencijai su komunistais, Kongreso tebegyvą tam pasipriešinimą, o taip pat pasipriešinimą vyriausybei pažangesniem socialinės santvarkos projektam. Iš čia ir konfliktai.

Kita į vykių eilė, drumstusi gyvenimą, buvo **rasiniai** klausimai. Prasidėję nuo balandžio mėn. virto riaušėm su bombom, nužudymais, demonstracijom, masiniais suėmimais — Birmingham, Ala., gegužės mėnesį, paskiau rugsėjo Jackson, Miss., birželio mėn., masinis žygis į Washingtoną rugsėjo mėn. Viso sąjūdžio rezultatas — įmonėse ir įstaigose gausiau priimami į darbus juodieji, mokyklose maišomi juodieji su baltaisiais. Integracija vyksta palaipsniui su neišvengiamais vietiniais konfliktais, nelaukiant, iki bus priimtas "pilietinių teisių" įstatymas, kuris Kongrese turės būti svarstomas tik kitoje sesijoje.

Darbo fronte streikų buvo mažiau. Tačiau bedarbių skaičius nemažta, o padėtį aštrina ateičiai auganti įmonių automatizacija, išstumianti žmogaus darbo jėgą. Prieš šią nedarbo grėsmę teiškeltas sumanymas sutrumpinti darbo savaitę iki 36 valandų. Bet vyriausybė tam priešinga.

Švietimo srityje yra du didžiausi įvykiai, kurie vadinami istoriniais Amerikos gyvenime. Vienas — kongreso priimta gruodžio pradžioje 1.2 bil. parama kolegijų statybai. Tai turės pakelti technikinį mokyklų aprūpinimą. Tačiau nemažiau istorinis įvykis švietimo kryptčiai yra vyr. teismo birželio mėnesio sprendimas dėl maldos mokykloje. Sprendimas reiškia vadinamų laicistų siekimą išjungti religinę dvasią iš mokyklų, o toliau ir visai iš viešojo gyvenimo. Sprendimas buvo paremtas legalistiniu konstitucijos aiškinimu. Kiek tas aiškinimas buvo priešingas Amerikos gyventojų daugumos tradicijom, staiga iškilo prezidentui žuvus: visi, neišskiriant paties vyr. teismo pirmininko, viešuose pareiškimuose prisiminė Dievo vardą.

Teismas rodė didesnio atlaidumo komunizmui — ne tik komunistai kalbėtojai galėjo rodytis universitetuose ir kalbėti studentam, bet apeliacinis teismas gruodžio mėn. panaikino ir vyriausybės reikalavimą, kad komunistų partija registruotųsi kaip subversyvinė.

Politinės kovos viduje buvo mažiau. Ji, be abejo, iškils kitais jau rinkiminiais metais. Tačiau buvo gražus solidarumo gestas — moratoriumas prezidento gedulo metu. Politinėje veikloje stiprėjo žymės, kad šalia tradicinių partijų ir jų viduje auga atskira vadinamų liberalų grupė, siekianti dominuoti Kongrese, besireiškianti palankumu socialinei pažangai, bet sykiu palankumu bendradarbiavimui su komunismu, palankumu vad. laicizmui.

Buvo daug aliarmo dėl negerovių **moralinėje** srityje augančių kriminalinių nusikaltimų, kuriem palanki piktnaudojama šalies laisvė, nenuveikiama korupcija unijose, auganti korupcija net aukščiausiose įstaigose. Tačiau iš kitos pusės Amerikos visuomenė rodė gyvą asmeninį dosnumą — parama katalikų mokyklom, misijom, labdarai, religinį drausmingumą.

Atoslūgio keliu

(atkeltas iš 4 ps.)

karo padarą — Vakarų susitarimą neduoti sovietinam blokui strateginės reikšmės prekių. Pereitais metais tas susitarimas buvo gausiai laužomas europinių sąjungininkų — Vokietijos, Anglijos, Italijos, ir Prancūzijos. O kai rugsėjo mėnesį Kanada padarė pelningą sutartį su Sovietais dėl kviečių, neatlaikė ir Amerika — lapkričio mėn. susitarė su Sovietais taip pat dėl kviečių pardavimo. Jei betgi lig šiol neparduota, tai dėl to, kad Sovietai atsisakė pirkti sąlygom, kurias nustato Amerikos įstatymas — kad parduodamų prekių tam tikra dalis būtų išgabenta Amerikos laivais, o jie brangesni nei kitų kraštų laivai. Sovietai siekė politinio gesto —priversti Ameriką, kad ji atsisakytų šio savo įstatymo, kurį Sovietai laikė diskriminaciniu jų prekybai. Dėl to, o ypačiai dėl kreditų komunistinio režimo prekybai ir kilo aštri kova Kongrese.

Sovietų siekimam daugiausia pakenkė jų pačių dideli agresiniai užsimojimai, kurie sukėlė opoziciją viešojoj opinijoje (susisiekimo su Berlynu kliudymai, prof. Barghoorno suėmimas, šnipų gausumas). Baigdamas metus, prezidentas Johnsonas žadėjo eiti šaltojo karo likvidavimo keliu, tiestu prezidento Kennedy, kelių į naujas sutartis su Maskva. Tačiau tempas tame kelyje priklauso ne nuo vienos Amerikos — ir nuo europinių sąjungininkų, tarp kurių Prancūzija tą kelią labiausiai sabotuoja, Anglija nori perimti iš Amerikos iniciatyvą ir juo žengti pirmoji, Vokietija spaudžia stabdžius, o Amerikos akys šiuo tarpu labiausiai nukreiptos į Vokietjiją.

BALTŲJŲ RŪMŲ ŠTABAS LIBERALAI STIPRINASI

Kongrese demokratai "liberalai" yra sudarę savo atskirą grupę "Demokratinių studijų grupę" (DSG), kuriai vadovauja kongresmanas R. Bollingas. Grupė turėjo pretenzijų paimti į rankas Kongreso demokratų vadovybę. Bet jų kandidatas Bollingas 1961 pralaimėjo. Po prezidento Kennedy mirties jie jaučiasi dar labiau nustumti, nes Johnsonas mažiau jiem priimtinas kaip Kennedy, o blogiausiai, kad dabar pakilo reikšmė Atstovų Rūmų McCormacko, kuris eina viceprezidento pareigas. Liberalai spaudę McCormacką, kad jis dėl savo amžiaus atsisakytų ir būtų renkamas kitas, bet tas atsakęs: "Mane išrinko, ir aš liksiu pirmininku". Liberalai skundžiasi, kad demokratų komitetas juos skriaudžiąs ir pinigus dalydamas veiklos reikalam jiem duodąs nepakankamai. O pinigai reikalingi, kad galėtų išplėsti akciją 1964 rinkimuose.

— **Lietuvių Rašytojų Draugijos** grožinės literatūros premijos mecenatai ir šiais metais numatomi surinkti iš Los Angeles. Be 100 dol., kuriuos paskyrė Lietuvių Bendruomenė, ir antro šimto, kurį yra pažadėjusi, jau gauta ir poros asmenų pažadai. Po Naujų Metų bus paskelbta jury komisija. Leidėjus ir autorius LRD valdyba kviečia sekti spaudoje, kur bus sudaryta jury komisija ir kokiu adresu siųsti premijos kandidatūrai knygas. Premija skiriama už geriausią metų grožinės literatūros veikalą, išleistą bet kur laisvajame pasaulyje.

— **P. Liutkus** Paryžiuje dėsto viename prekybos institute ir yra vieno žurnalo redakcijos narys, taip pat ruošiasi daktara tui.

Tautinių šokių šventė Chicagoje.

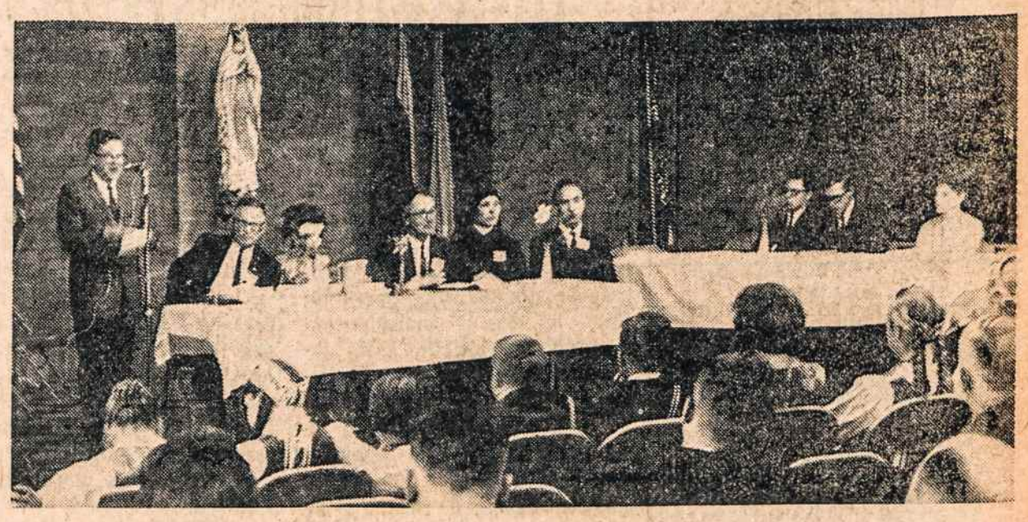

Nepaprastoje ateitininkų konferencijoje New Yorke išrinktas naujas Federacijos Vadas dr. J. Girnius.

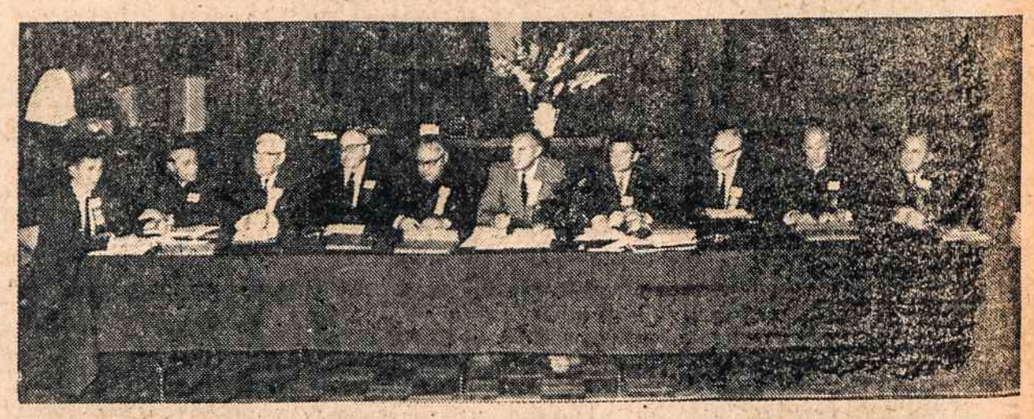

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS seimo Toronte prezidiumas.

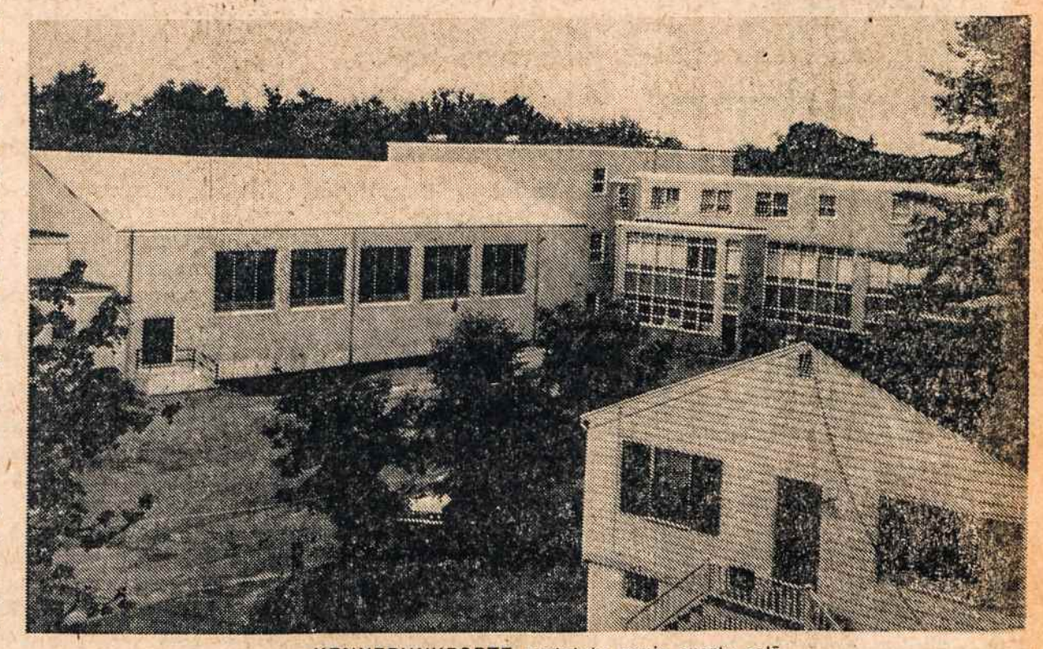

KENNEBUNKPORTE pastatyta nauja sporto salė.

ANGELŲ KARALIENĖS parapijos Brooklyne 75 metų sukakties minėjimas.

IŠ VISUR

— Kun. kleb. J.C. Jutkevičius, Athol, Mass., Vyčių Lietuvos Reikalų Komisijos biuletenio redaktorius, skiria puslapį rezoliucijų reikalui gruodžio mėn. biuletenyje. Čia duodama visa eilė nurodymų, kaip vyčiai turėtų jungtis į visą šį žygį ir prisidėti prie viso šio darbo. Ši Lietuvos vyčių komisija veikia jau 18 metų, ir jai nuo pat pirmųjų dienų iki šiandien vadovauja kun. kleb. J.C. Jutkevičius.

— Rašomos ir skaičiavimo mašinėlės, labai atpiginta kaina gaunamos iš: J.L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N.Y., 11731.

WINES & LIQUORS

Josenh Rutkoski Wines & Liquors A complete stock of domestic & imported wines & liquors, chilled wines and champagnes. For Thanksgiving and Xmas order your holiday supplies early. Holiday gift wrapped. we deliver. Call SU 5-2644 — 2484 Merrick Rd., Bellmore, L.I.

DISPLAY

MILLINERY
SAMPLE HAT DESIGNERS
ORIGINALS
from $16.50 Charlotte Appell
21 West 58th Street. New York City
EL 5-8214
You always get a Good Buy at
CHARLOTTE APPELL

SAVE ON FUEL OIL — FREE
1 year Service Contract (all parts and labor included) — plus — 100 gal. of fuel oil. Dependable 24 hour service. Low—low rates al year.
LIBERTY PARK
FUEL OIL CO.
Call DA 6-3264

Visi kailiniai siuvami mūsų siuvykloje, todėl kainos pigios. Pirkdami bet ką ateikite pas mus ir įsitikinsite. Mes taip pat pataisome kailinius, kailininius apsiaustus šalikus (stols). Galite pasirinkti iš didelės atsargos karakulio, Aliaskos ruonio, minko ir kitų dirbinių.

Didelis pasirinkimas
Nelaukite paskutinės valandos

CHelsea 2-1079 • CHelsea 2-0535

ALEX DIMANT FUR CO.
RYGOS KAILINIŲ SIUVĖJAI
150 WEST 28th STREET
NEW YORK, N. Y.
Room 402

A. A.

ONA MIČIULIENĖ

37 metų, gyv. Richmond Hill, N. Y., mirė gruodžio 27, palaidota iš Apreiškimo bažnyčios gruodžio 30 Šv. Karolio kapinėse. Paliko vyrą Antana, sūnų Arūną ir motiną Lietuvoje.

Dėkoja parapijos kunigam už pamaldas, Šalinskų laidotuvių įstaigai už patarnavimą, visiem užjautusiem liūdesio valandoje, už gėles ir mišių aukas už velionės sielą.

Visiem dėkoja liūdintis vyras Antanas ir sūnus Arūnas

KALĖDŲ eglutė uždegama Vasario 16 gimnazijoje. Kairėje kun. A. Bernatonis, dešinėje evang. klebonas Muenck ir amerikiečių karo kapelionas kun. Di Benedetto.

LITUANISTINĖS MOKYKLOS KALĖDŲ EGLUTĖ

LOS ANGELES, CALIF.

Kas pasiilgęs lietuviško žodžio ar lietuviškai gamintų valgių, du paskutiniuosius lapkričio mėn. šeštadienius užklydo į Lietuvių Namus, 4421 Santa Monica Blvd., tas jau iš tolo išgirdo jaunu balsu giedamas Kalėdų giesmes, pianinui pritariant ir palydint kaimynystėje esančio vilkinio šuns garsiu lojimu. Jei toks iš smalsumo susigundė pažvelgti pro salės duris, pamatė keletą dešimčių lietuvių vaikučių, kuriems dirigavo mokyt. O. Razutienė, o seno pianino klavišus energingai spaudė muz. A. Narbutas, kadaise buvęs 6 pėst. pulko chormeisteris. Svetainėje repeticijomis buvo užsiėmusi su kita vaikučių grupe mokyt. B. Čiurlionienė ir darželio vedėja N. Grakauskienė. Kieme matėsi lituanistinės šeštad. mokyklos vedėjas I. Medziukas su tėvų komiteto pirmininku J. Motiejunu ir keletu tėvų bediskutuojant lietuviško švietimo problemas. Tai vyko pasiruošimas Kalėdų eglutei. Dėl artėjančio parapijos bazaro šeštadieninė mokykla buvo "ištremta" iš parapijos mokyklos patalpų, kur paprastai kas šeštadienis vyksta pamokos, o po jų repeticijos.

Lituanistinės šeštadieninės ir parapijos mokyklos lietuvių vaikų tradicinė Kalėdų eglutė bus gruodžio 29 d. 12 val. parapijos salėje. Statomas vaikams pritaikintas 2 paveikslų vaidinimas "Paskutinis sapnas žemėje", kuriame vaikai bus nykštukų, snieguolių, žvaigždučių ir angeliukų rolėse. Į vaidinimą įsijungs mokyklos choras, turįs beveik 100 mokinių. Suskambės Kalėdų giesmės ir dainos. Šio pastatymo muzikinės dalies paruošimas yra kompozitoriaus B. Budriūno priežiūroje. Dekoracijas piešia dail. S. Raubertas.

Atvykę į eglutę vaikučiai ne tik pamatys gražų vaidinimą, jie visi tėvų komiteto bus pavaišinti, o Kalėdų senelis išdalins dovanėles. Savo sugebėjimus parodys ir patys mažieji, dar tik lanką šeštadienio darželį, vaikučiai. Jie dainuos, deklamuos ir šoks.

Į šia eglutę yra kviečiami visi jauni ir senesnieji. Visi pesimistai, kurie dejuoja, kad nutautėjimas, gyvenant svetimam krašte, yra neišvengiamas, pamatys, kaip Amerikoj gimę vaikučiai gražiai lietuviškai kalba ir dainuoja. Atrodo, lyg jie gyventų prie senosios Baltijos, o ne Pacifiko palmių pavėsy.

I.M.

NAUJO ALTO SKYRIUS VALDYBA

WATERBURY, CONN.

Nesenai įvykusiame Alto susirinkime sudaryta nauja vadovybė; Adolfas Čampė išrinktas pirmininku, Tomas Matas, Marcelė Andrikytė ir Vl. Varneckas vicepirmininkais, M. Pesienė — iždininkė.

Adolfas Čampė gerai žinomas waterburiečiams kaip didelio takto energingas visuomenininkas ir lietuviškos spaudos talkininkas. Naujoji vadovybė jau pradėjo pasirengimus Vasario Šešioliktos paminėjimui.

Susižiedavo

Leit. Zenonas Seliokas susižiedavo su Audrone Kuraite, netaip seniai atvykusia iš Australijos. Zenonas yra veiklus skautas ir kelerius metus padėjo savo tėvui Kazimierui Seliokui lituanistinėje mokykloje. Praeitą vasarą baigė Storrs universitetą su BS iš bakteriologijos. Šiuo metu atlieka karinę tarnybą. Audronė baigia aukštesniąją mokyklą, taip pat yra veikli skautė ir pagelbininkė savo tėveliui, Waterburio skautų vietininkui.

J.

HARTFORD, CONN.

Šeštadieninės lietuviškos mokyklos tėvų komiteto vakaras-balius

Šeštadieninės lituanistinės mokyklos tėvų komitetas vakarą-balių, turėjusį įvykti lapkričio 30, dėl prezidento mirties nukėlė į sausio 11. Vakaras bus lietuvių mokyklos salėje, kampas Broad Str. ir Capitol Ave.; prasidės 7 val. vakare.

Programa: pianu skambins mokyklos mokinė Brazdžionytė, baletą šoks Kristina Šerkšnienė. Kvartetu padainuos kelias dainas buvusios mokinės — Nijolė Draugelytė, Onutė Krišciokaitytė, Aušra Norkūnaitė, Praurimė Petrauskaitė ir Audronė Zdanytė. Dvi dainuos vienu balsu. Programą pranešinės Vytautas Zdanys. Prie staliukų linksmosios šeimininkės vaišins svečius skaniais valgiais. Pelnas skiriamas lituanistinei mokyklai.

Hartfordo ir apylinkių lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti.

J. Bernotas.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Lietuvių postas 154 ir jų padėjėjos kalėdinį parengimą turėjo gruodžio 22 lietuvių svetainės klevų kambaryje. Legiono nariai dalyvavo su savo šeimomis. Buvo dovanų visiem vaikam, užkandžių ir žaidimų.

Kalėdų vidurnakčio mišias aukojo prel. L. Mendelis. Altoriaus tarnautojai giedojo kalėdines giesmes. Mišių metu giedojo didysis parapijos choras.

Naujųjų metų sutikimą rengia lietuvių svetainės direktoriai svetainės didžiojoje salėje.

Šv. Alfonso mokyklos vaikai dabar atostogauja. Mokslas po Kalėdų atostogų prasideda sausio 2.

Naujų Metų proga šv. Alfonso parapijos kunigai linki visiem laimingų naujų metų ir gausių Dievo malonių. Kartu kviečia visus jungtis į lietuviškas organizacijas.

Jonas Obelinis

ELIZABETH, N.J.

Šv. Petro ir Povilo parapijos lituanistinė mokykla sausio 5 5 val. vakare parapijos salėj ruošia vaikučiam kalėdinę eglutę. Bus trumpas vaidinimėlis "Kalėdos Kristui", giesmės, eilėraščiai, dainos, tautiniai šokiai. Atsilankys ir Kalėdų senelis — su dovanomis. Vaidinimą ir dainas tvarko Julius Veblaitis. Tautinius šokius Audronė Bartytė.

Tėvų komitetas kviečia atsilankyti tėvelius ir svečius.

A.B.

Ilgo grojimo plokštelė —

Mylėsi Lietuvą iš tolo

II-sios Dainų Šventės rinktinė

High Fidelity — $4.00 Stereo — 5.00

Galima įsigyti:
DARBININKO ADMINISTRACIJOJE
910 Willoughby Ave., Brooklyn N. Y. 11221

Užsakymai iš kitų vietovių priimami adresu:
K. KASAKAITIS
4719 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60632

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ visiems mūsų klijentams (kostumieriams) ir šėrininkams linki

SCHUYLER SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

of KEARNY, N.J.

JULIUS PAKNIS, presidentas
JURGIS KATILIUS, vicepresidentas
PETRAS VELEVAS, sekretorius
JUOZAS BELZA, iždininkas
ZUZĖ DASKER, sekretoriaus padėjėja, ir
JOHN A. CONDON, vedėjas

6 Davis Ave. Kearny, N. J.
Telef.: WYman 1-0001 • WYman 1-7260

Holiday Greetings

Happy New Year
to all our friends and customers
LOCATELLI, INC.
222 Park Avenue South
New York City, N. Y.
YU 2-4290

New Year Greetings to All
Edenwald Contracting Co.
GENERAL CONTRACTORS
151-45 6th Rd.
WHITE STONE, N. Y.
IN 1-3000

A HAPPY NEW YEAR
TO ALL OUR FRIENDS
OUR LADY OF POMPEII CHURCH
25 Carmine Street
New York City, N. Y.

Happy New Year
to all our Friends and Customers
ZUCCA'S
Featuring Roman Table
158 W. 48th STREET
New York City

Season's Greetings
and a joyous 1964 to all our friends
FARENGA BROS.
FUNERAL HOMES
Salvatore A. Farenga
Felix A. Farenga
Pat S. Farenga
"Over 65 years of dignified service"
Main Office:
204 E. 116th Street, N. Y. C.
LE 4-3700
Bronx Branch:
920 Allerton Avenue; OL 4-0500

Happy New Year
to all our friends and customers
I. BUSS UNIFORM CO.
87 Fifth Avenue, N. Y. C.
CH 2-3338

Happy New Year
to all our friends and patrons
HOTEL REGENT
2720 Broadway, N. Y. C.
MO 6-1000

A Happy New Year
to all our friends and customers
ALLIED CEMENT DEALERS, Inc.
833 39th Street, Brooklyn, N. Y.
GE 8-3900

Happy New Year
to all our friends and patrons
MAIN STEEL & WIRE CO.
614 Seventh Avenue
Brooklyn, N. Y.
HY 9-9888

HAPPY NEW YEAR
RIVERHEAD SAVINGS BANK
Since 1872
RIVERHEAD, L. I.
Member F.D.I.C.

HAPPY HOLIDAY
The FIRST NATIONAL BANK OF EAST ISLIP
345 Main St., East Islip, N. Y.
BRIGHTSIDE BRANCH
Brightside & Islip Aves.
Central Islip, N. Y.
JU 1-4900
Member of Federal Deposit Insurance Corp.

HAPPY NEW YEAR
DOROTHEA FORD
REALTOR
342 HEMPSTEAD AVE.
W. HEMPSTEAD, L. I.
516 IV 3-4445

A HAPPY NEW YEAR
LONG ISLAND'S OLDEST FEDERAL
LAWRENCE-CEDARHURST FEDERAL SAVINGS
4¼% per annum, compounded quarterly
MAIN OFFICE:
125 Cedarhurst Ave.
Cedarhurst, L.I.
Phone 516 CE 9-4400
Branches:
Rockaway Park and Hewlett, L.I.

Happy New Year
to all our Friends and Customers
J & J AUTO SERVICE
4240 Hylan Blvd.
GREAT KILLS, S. I.
YU 4-9604

XOCHITL MEXICAN FOOD
The Finest of Cuisine
146 W. 46th Street
New York City, N. Y.
PL 7-1325
Wishing all our Friends
A HAPPY NEW YEAR

Happy New Year
to all our Friends and Customers
MARBONA
NEAPOLITAN REST.
194 Grand Street
New York City, N. Y.
CA 6-9631

HAPPY NEW YEAR
THE UNION SAVINGS BANK
OF PATCHOGUE, N. Y.
Cor. So. Ocean Avenue
& Church Street
Patchogue, L.I., N.Y.
Member: F.D.I.C.

As You Live
As Long
you will receive a dependable and good income if you invest your savings in our S. V. D. ANNUITY PLAN
You also share in the great work of the Missions and help in educating Priests & Brothers for the Missions.
Certain tax advantages
A lasting Memorial and remembrances in many Masses and prayers.
Write for free information
SOCIETY OF THE DIVINE WORD
Annuity Dept. GIRARD, PA.

A Happy New Year
to all our friends and customers
MICHAEL P. O'HARA
General Contracting
3936 Bailey Avenue
BRONX, N. Y.
Phone KI 8-0544

A Happy New Year
to all our
Friends and Customers
FORNOS RESTAURANT
236 W. 52nd Street
New York City, N. Y.
CI 7-9420

Season's Greetings
and a joyous 1964 to all our friends
and the Franciscan Fathers
CHAS. STUMPF, Inc.
FUNERAL HOMES
600 Westchester Avenue
Bronx, N. Y.

PEACE ON EARTH
GOODWILL TOWARD MAN
A FRIEND

A Happy New Year
to all our
Friends and Customers
EL FARO RESTAURANT
823 Greenwich St.
New York City
CH 2-9566

A Friend

SEASON'S GREETINGS
PACE FORD
4825 KINGS HIGHWAY
Call CL 8-7200
Ask for ART GREENBERG

Happy and joyous New Year
to all our Friends and Customers
POUGHKEEPSIE ROOFING CO.
Route 376 & MacGhee Rd.
Poughkeepsie, N. Y.

A Happy New Year
to all our friends and Customers
DE FEO
CADILLAC CORP.
1245 Central Park Avenue
YONKERS, N. Y.

A HAPPY NEW YEAR
COCHRANE
SCHOOL OF NURSING
St. John's Riverside Hospital
967 North Broadway
Yonkers, N. Y.

Peace on Earth
Goodwill toward all Men
Happy and joyous New Year
PAUL MAR
Wire Products
260 Norman Ave.
Brooklyn, N. Y.
EV 9-0236

SEASON'S GREETINGS
Best Wishes to Our
Friends and Patrons
MAPLE VALEY LIQUORS, Inc.
Free Delivery
Imported and Domestic
WINES - LIQUORS - BEERS
Ice Cubes
PRescott 9-5939
1078 U.S. Hwy No. 46, Clifton, N.J.

ED Di BENEDETTO
204-11 Northern Blvd.
Bay Side, Long Island
BUICK SALES & SERVICE
Peace on Earth
Goodwill Toward Man and
Happy and Joyous New Year

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

— Povilas Tautvaišas, nesenai laimėjęs Illinois p-bes, laimėjo Chicagos Neries žaibo turnyrą, sukoręs 12½ (iš 14), 2. A. Zujus 12, 3. V. Karpuška 10 tš., toliau Stelmokas, Bikulčius, V. Končius ir J. Kaunas. Tautvaišo simultanas duotas lietuviams nesunkiai buvo jo laimėtas. Jis įveikė 8 varžovus ir su B. Veiveriu užbaigė lygiomis. Abiejų įvykių metu buvo surinkta per šimtą dolerių ir pasiųsta kolegai į Bostoną, tebevargstančiam dėl lūžusios kojos nuo 1962 metų rudens.

Eilučių autorius nuoširdžiai dėkoja P. Tautvaišui, V. Karpuškai, A. Zujui, tėvui Jonui Kubiliui, S.J. ir visiems šachmatų bičiuliams už dėmesį, prieteliškumą ir duosnią kalėdinę dovaną.

— Stasys Makutėnas su kitais pasidalino antrą vietą Indiana p-bėse, surinkę po 4-1 taškų. Laimėjo E. Vano su 5-0, rašo gruodžio žurnalas CHESS REVIEW. Ten pat paminėtas me Algirdas Nasvytis su kitais Clevelando turnyras, kuriapasidalino antrą vietą, surinkę po 5-2 tš. Laimėjo T. Wozney 7-0.

— North Central p-bes Milwaukee, šio mėnesio pradžioj laimėjo didmeistris P. Benko 6½- tš. R. Byrne, M. Sweig ir Angelo Sandrin po 6 tš. Viso 109 dalyviai.

— Jauniausias pasaulio didmeistris Bobby Fischer, 20 metų, įtikinančiai žengia pirmuoju JAV p-bėse, N. Yorke. Prieš jį krito iš eilės keturi varžovai: Edmar Mednis, Larry Evans, Robert Byrne ir Arthur Bisguier.

Dalyvauja 12 atrinktųjų šio krašto šachmatininkų.

— Leningrade, Sovietų p-bėse 12 ratų pirmavo R. Cholmov su 8 tš., sekė Geler ir B. Spassky, Polugajevsky ir kiti.

— Vilniaus jauniai įveikė Kauno atstovus 30-20, itin pasižymėjo vilnietės merginos, įveikusios kauniškes 9½-½.

— Žaibo turnyrą Vilniuj laimėjo V. Mikėnas ir D. Lapienis, surinkę po 12½ TŠ. (iš 15), Višomirskis 11, Vistaneckis 10½ taškų.

— Partija iš Kanados p-bių. Baltieji Patrick, juodieji —Povilas Vaitonis. 1. e4 c5 2.Žf3 dc6..:4dcd3 d6 3.d4 c:d 4.Ž:d4 Žf6 5. Žc3 a6 6.Re3 e5 7. Žb3 Re7 8. Re2 Žbd7 9. Vd2 b5 10. a3 Rb7 11. f3 Vc7 12.g4 Bac8 13. Bacl 0-0 14. h4 Bfd8 15. g5 Žh5 16. Žd5 R:d5 17. e:R Žb6 18. Kf2 Bf8 19. c3 f5 20. f4 Žc4 21. R:c4 b:c4 22. Žal e:f 23. R:f4 Bce 8 24. Žc2 Vb7 25. Žb4 Rd8 26. Bhel Ž:f4 27. V:f4 a5 28. Žc6 V:b2: 29. Kgl Rb6: 30. Khl Re3 31. V:d6 R:cl 32. B:e8 B:B 33. Že7 Kh8 34. Vd7 Vb8 35. Ž:f5 Ve5 36. Žg3 Bf8 37. Kg2 Rf4 38. Žh 5 Ve2: ir baltieji pasidavė.

Mirus kompozitoriui

Prof. K. V. BANAIČIUI,

buvusiam valstybinės konservatorijos Kaune direktoriui, reiškiu giliausią užuojautą velionies giminėms, buvusiems bendradarbiams ir studentams.

Prof. J. ŽILEVIČIUS, L.M.,
buv. Klaipėdos konservatorijos direktorius

A † A

JANINAI MILAŠEVIČIENEI

mirus, jos vyrą, sūnų, dukteris ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime

P. ir J. STANIŠKIAI
D. ir D. STANIŠKIAI
R. ir E. ŽILIONIAI

A † A

ANTANUI PEČIULIUI

pavergtoj Lietuvoj 1963. XI. 26 dieną mirus, jo dukrai MARIJAI GINEITIENEI, šeimai ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Bostono Lietuvių Mišrus Choras

SCHOOLS

KAY-LAURE'
For A Beauty Career
- Beginners. Day and evening classes
- Refresher course
- Manicuring course

Free placement service
Write for brochure

KAY-LAURE'
SCHOOL OF BEAUTY CULTURE
8 Duffy Avenue
Hicksville, New York
Overbrook 1-5313

HAIR GOODS

A very merry Christmas and a happy and prosperous New Year!
CHARLES HAIR GOODS
New Hair Pieces that defy detection — "No more heavy hairline". Absolute privacy, free consultation, illustrated booklet on request. 7 W. 46th Street, N. Y. C. — CO 5-6936.

SCHOOL OF DANCE

ROSEMARIE
SCHOOL OF DANCE
American, Russian Ballet—Modern, Interpretative and Toe. Special attention to children 3 to 6 years. Exercises for women and teens.
516 5th Ave., Brooklyn
ST 8-0294

MUSIC INSTRUCTION

Give Your Child MUSICAL GIFT. Learn to play: Accordion, Guitar, Piano, Violin, Voice, Drums, Wind Instruments. Private lessons, Sales, Rentals.
ALCARO MUSIC STUDIOS
1 E. Fordham Rd., Bronx, FO 7-7873

MUSICAL INSTRUCTIONS
A fine Christmas gift for any child or Adult
ANDY MORMILE, Teacher
Clarinet - Saxophone
lessons in your home
41-41 51st Street, Woodside 77, N.Y.
GR 8-0746

SKAITING

ROOSEVELT FIELD
ICE SKATING PLAZA
Now open — Fun for all
Open 7 Days and 7 Nights a Week for Public Skating Sessions
Call Pioneer 7-7440
ROOSEVELT FIELD
Garden City, L. I.

BUSINESS OPPORTUNITY

Good opportunity for couple! Baldwin, L.I. Stationery & Candy Store: luncheonette, toys, greeting cards, school supplies. Good location, shopping area, bus stop, near St. Christopher's R.C. Church. Will accept any reasonable offer. Good income assurred. Well established business, (516) BA 3-9741 or (516) BA 3-9716

GENERAL CONTRACTORS

PLASTERING
GENERAL CONTRACTING
Conversions - Free Estimates
All work done at reasonable rates
We guarantee our Work
Call GE 5-6162 — Joe Maligno
1240 39th Street, Brooklyn

STORE — SHOP

WALTER RAU
DELICATESSEN
The Finest of Foods. Hurry now! For the Holidays we have the Very Best at the Most Reasonable Prices. We also deliver. — 70-11 Grand Ave., Maspeth, L. I. — HA 9-6749.

ALBERT MAIER, INC.
PORK STORE
Geriausia kiauliena ir kiti mėsos produktai urmu ir mažais kiekiais. Kasdien šviežios — namų gamybos "Kielbassy". 1927 Washington Ave. Bronx 57, N. Y. TRemont 8-8193

J & Y PASTRY SHOP — for your Holiday Needs. The finest in Italian pastry. Cakes beautifully decorated for birthdays, weddings, anniversaries, etc. Oven fresh bread, rolls, cookies, dietetic cookies; regular & miniature pastry. Phone orders accepted — WE 3-0970 — 2318 Arthur Ave., Bronx, N. Y.

McCARTHY'S
Camera and Card Shop
228-13 Linden Boulevard
Cambria Heights, N. Y.
We have lovely Christmas Gifts — Use our special Lay-a-way Plan. Call LA 5-6308
— ask for Mr. McCARTHY

Give Him a Pipe for Xmas! Pipes from England, Dunhill, Charatan, Sasioni. All famous brands at low prices. We repair pipes. Mail orders filled promptly. Come in early for Xmas shopping. STANLEY'S famous Pipe and Cigar Store, 709 6th Ave., NYC. (near 23 St.) WA 4-5224

BAKERIES

MAY BAKERY—"Jamaica's Best" under new management. Unusual designs by an artistic decorator . . . specializing wedding cakes, birthdays, christenings and all occasions. All coffee cakes made with butter, home made pies and assorted cookies for your holiday needs. Let us serve you to a real taste treat. Open daily, Sundays and Holidays. Phone orders welcome. — 148-25 Jamaica Ave., Jamaica, L.I. Tel. RE 9-9684

RICHER'S BAKE SHOP, Inc. Butter baking at its best! Orders taken for weddings, birhtdays, christenings and all occasions. Let us serve you for your Holiday needs. Open Sundays, parking facilities. 249-16 Horace Harding Blvd., Douglaston, L.I. Call BA 4-4222.

BAMBI Bake Shop, East Meadow, L. I. — For your holiday cakes and pastries "par excellence". Butter makes the difference. Gift wrapped pastries. We deliver. Place orders early for the holidays. Phone orders accepted. — Call IV 9-3333 — 621 Merrick Ave., East Meadow, L. I.

RAY'S ITALIAN BAKE SHOP
Italų - europietiška amerikonų mėgiama duona, sviestainiai, pyragai, tortai ir sausainiai — šventėm, vestuvėm ir įvairiems pokyliams. Pamėginkite ir įsitikinsite! 304 — 5th Avenue & 2nd St., Brooklyn, N. Y., ST 8-9179. Atidaryta nuo 5:30 - 10.

CARLO MONGIOVI'S BAKERY
56-29 Metropolitan Av., Ridgewood. For the very best in Italian and American cookies, Italian pastries, German Dresden Stollen, bread and New Year's holiday pastries. Quarolls—shop here for your Xmas and lity is the difference. — HY 7-3464

FLORISTS

Vienintelė lenkų gėlių krautuvė Pietų Brooklyne
SOUTH BROOKLYN FLORIST
EDDY MARCH, savininkas
758 4th Avenue (kampas 25th St.)
Brooklyn 32, N. Y.
Telefonai:
SO 8-2721 ST 8-2525

E. FRANK FLORIST
152 Montague St., Brooklyn
(Downtown Shopping Area)
Christmas Greens and Specials
Advent wreaths for cemetery
Flowers for all occasions
Come in or call — MA 4-3975
FTD Member

Merry Christmas to All —
AMERICAN FLORIST
6907 FOURTH AVENUE
Brooklyn 9, New York
SH 5-6080 — We Deliver
Funeral Designs; Greens - Xmas Wreaths for Cemetery. Open Sundays.

REAL ESTATE

KINGS HIGHWAY
GRAND OPENING —
NEW TWO-FAMILY
5½ — 5½ 6½ — 6½
Beside appart. finished studio
From $44,000 Up
1739 W. 12 St. (bet. Quentin Rd. & Highlawn Ave.).
Days ES 2-9172 • Nights DE 2-3437

NEW DORP — 1 yr. old 8 Rooms Hi Ranch Caloric colored kitchen, Grecian bathroom, wall to wall carpeting, screen and storm, panelled recreation room, finished den, garage, patio, landscaped; near St. Charles Parish. Many extras. Asking $26,000. — EL 1-5330.

H. W. FEMALE

HOUSEKEEPER & COOK
European — 3 business adults own room and bath very good home, for right party. Excellent salary. Steady nice warm atmosphere. — Call: JU 2-5190

RESTAURANTS

HO WAH'S
Chinese-American Restaurant
Air Conditioned. Chinese and American Food prepared to please a King; Take-out Orders carefully filled. 95 Water St., Stapleton, S. I.
SA 7-4126

LUCK KING Restaurant, Chinese food at its best! Luncheon menu at popular prices; outgoing orders; private dining room, cockt. lounge, free parking. Special attention to family & religious groups, societies, clubs, parties. — 1335 North Ave., New Rochelle, N.Y. Call BE 5-6450

THE NASSAU INN — 800 Jericho Tpke., New Hide Park, L.I. Catering, wedding, showers, socials, etc. Special package deal $7.50 ea. person with 1 week free in Miami Beach Fla. Luncheons, Dinners. Your Host Mrs. Lucas. Facilities up to 200. Air conditioned. Special consideration to groups. Tel. 516 FL 4-9562

DANCING IS FUN at
La MARTINIQUE CLUB
Music by Chic Morrison. Cocktail Lounge, Restaurant. Ladies invited. Admission Fri. Sun. $1.55; Sat. Evs. $1.75 tax incl. Adults only.
57 West 57th Street at 6th Avenue
PL 2-2234

THE CUP & SAUCER COTTAGE
132 W. 32nd St., N. Y. C. — a few doors away from St. Francis of Assisi Church. Breakfast - Lunch - Dinner. Service from 7:30 a.m. to 8:45 pm. Closed Sundays. Luncheons from 99¢, Dinners from $1.50. Garden Room available for reservations

KEE'S RESTAURANT Oriental & American cuisine for all social functions, weddings, showers, sweet 16's, banquets, communion breakfasts, business meetings (up to 400 persons) We invite your inquieries. Call Mr. Kee BU 7-2345 — 2026 Church Ave., near Flatbush Ave., B'klyn.

PATRICIA MURPHY Candlelight Restaurant — Route 25A Northern Blvd. and Port Washington Blvd., Manhasset. Hot popovers, honey buns, lovely garden, air cond. Diners club, banquet facilities; world famcode 516 MA 7-3742.
pus flower clock. Open daily. Area

MEI TING RESTAURANT
2 East Jericho Tpke.
Huntington Station, L. I.
CHINESE CUISINE
At Its Very Best
Facilities for small private parties
Member of Diners' Club
HA 3-5937

PAPPAS RESTAURANT — 254 West 14th St., NYC (at 8th Ave.). Holiday shoppers — we serve the finest food anywhere at moderate prices, king size helpings. — 3 new dining rooms. Catering to parties & business meetings; accommodating 10 to 125 persons. Call WA 9-9421

WEDDING

For wedding party, anniversary & social affairs see SKANDIA Imported Foods and Delicacies from all nations. Also imported beer. — Phone orders accepted: NE 8-1077. Come in see the thousands of imported items. — 244 FLATBUSH Ave., Brooklyn, N. Y.

For Better Wedding and Week-End Dancing
TUXEDO BALLROOM
Offer the Finest
Call Fred — RE 4-7335
210 E. 86th Street & 3rd Avenue
New York City

MARIO'S
TERRACE ROOM
152 Washington St., Peekskill, N.Y. One of the most beautiful Halls in Westchester for Weddings, Communions and Confirmations. Seats 150 in comfort. Phone 914 PE 7-2783

MUENCHAUSEN REST.
Excellent German Food. Specializing in Sauerbraten, Pig Knuckles, Bratwurst; also delicious Steaks & Chops. Choice of liquors and imported beers. — 98 3rd Ave. (bet. 12 - 13 Sts.), GR 5-9542. Bring the family and enjoy real home cooking!

DISPLAY

Pilgrimage to the Holy Land for the
EPIPHANY FEAST
during Pope Paul VI visit
Departing New York January 4th
12 GLORIOUS DAYS
Visiting the Sacred Places in Jordan & Israel plus 10 day European Motorcoach Tour visiting France, Italy, Switzerland and England. All inclusive (24 days): only — $868. Price includes Jet transportation, motorcoach tour, superior hotels & meals. Book now! Reservations limited. Come in, write or phone —
CATHOLIC TRAVEL SERVICE
62 W. 46th St., New York 36, N. Y.
PLaza 7-5925

The Wonderland Shop — largest selection of religious articles in this area: chalice & ciboria, bibles, missals, rosaries, statues, Crucifix's, medals, etc. Reasonable prices.
2535 Decatur Ave., Bronx, N. Y.;
Corner Fordham Rd., FO 5-4414.

FUNERAL HOMES

HENRY WEYDIG & SON
Inc.
FUNERAL HOME
CHARLES WEYDIG, Lic. Mgr.
13-39 122nd St., College Point, N.Y.
FLushing 9-8563

TO PLACE,
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
Call LO 3-7291

DISPLAY

CATERING SERVICE
DINNER PARTIES —
CELEBRATIONS
For all occasions
Prepared in your home or elsewhere
CALL: HY 9-7484

TERRIFIC XMAS ITEM
ILLUMINATED NATIVITY SETS
INDOOR — OUTDOOR
27" tall St. Joseph, Mary, Christ Child, Crib and Lamb.
Belmore Plastics
137 12th Street, Brooklyn 15, N. Y.
ST 8-2580

For Christmas get — 3 New Hits! A record and song book sung by St. Catharine of Alexandria Glee Club, CYO Contest winners. Send $1.00 to FETZER PIANO SCHOOL 4424 Ft. Hamilton Pkway., B'klyn 19, N.Y. Record and music book easy to play in 3/4 and 4/4 time. For all instruments. Will mail to you promptly.

ATTIC APTS.
2 ROOMS 12x16 AND FOYER
READY FOR PAINTING
complete
$1375
EXTENSIONS
12x18 Shell (Flat Roof)
$975
Financing arranged in the privacy of your own home
Alterations — Attic Apts.
WM. RIGBY & Son
No Middleman—Deal Direct
986 Wilson St., Bohemia, N.Y.
Na: SU 1-5522 • Su: LT 9-4019

Suburban dining with a continental flavor
MARCPIERE
Your Hosts:
Peter Corte - Marco Gardenghi
Rte 110, MELVILLE, L. I.
CHapel 9-8221

DISH-WASHERS New and Used, T.V., GAS RANGE, PHONO, Comb. HI-FI STEREO West German. Terrific Values. VIKING Radio & Electrical Appliances, 6714 5th Avenue, Brooklyn.
Phone TE 9-1396

Under new ownership: Mr. Frank Silla —
VALENTI, Inc. 464 Bay Ridge Ave. just off 5th Ave. on 69 St. Everything in the Photographic Line now on sale! Come and get your wonderful Christmas gifts now. Open eves. till 8 p.m. — SH 8-9700-1-2-3

HOME IMPROVEMENTS! — by Peter J. Sardegna & Son, Inc. Kitchen modernization, finished basements, attics, violations removed. Residential and commercial work. All work guaranteed - reasonable. Call DE 6-6981 or NI 5-7701 — 441 Avenue Y, Brooklyn, N. Y.

Price-Rite Toy Distributors, Inc. — big discounts for Xmas on all toys, hobbies, dolls, doll carriages, road racers, pool tables, sporting goods. Large warehouse. Avoid the Xmas rush and save money. HY 9-9306 — 491 5th Ave. (at 12th St., next door above Vims), Brooklyn, N. Y.

CHAIRS, TABLES ALL TYPES
China Silver Glasses
Shower Uumbrellas Coffee Urns
Complete Party Goods
IN 9-8488 IN 7-6700
EAST COAST RENTAL SERVICE
3418 Church Ave., Brooklyn

SPARK-L FLOOR WAXING
SERVICE FOR YOUR HOME AND OFFICE
MA 4-4970
Special consideration to religious groups
Ask for MR. MESSINA

McNULTY'S TEA & COFFEE CO.
Established in 1895
Rare Teas, Choice Coffees. Write for free catalogue. Mail orders. — Special consideration to religious groups.
109 Christopher St., New York City
CH 2-5351

SCARHART DISTRIBUTORS for your Holiday Beer and Soda. Delivered to your home or office — Thanksgiving, Xmas & New Years parties, also weddings and all social affairs. Cold Keg Beer - Bottle or Can Beer by the case. Soda all flavors by the case. 914 YO 3-4292

ADONIS FORMALS Rentals for all occasions: Tuxedos, Stróllers, Cutaways, Full dress, Ivy league styles, Continental styles, complete accessories; also Rent-a-Mink, Stoles in smart styles and newest shades for the ladies. Fully insured — No deposits. Open until 9 p.m. IV 3-7160 70 Main St., Hempstead, L.I.

A wonderful Christmas Gift for any Child
ACCORDION INSTRUCTION
by Artist Teacher
THE MUSICAL CLANCEY'S
12 Plymouth Ave., Mineola, L. I.
Or Call (516) PI 1-5542

Diamonds cut in time for Xmas! DIAMOND Cutting Factory offers to private persons or jewelers, diamonds starting at $200 per carat. Shapes, sizes and prices quoted; we permit and welcome appraisals. — This in itself will assure you of fine savings. For appointment: CI 6-3690

BUDGET BEAUTY SALON — Our prices are:

Shampoo and Set	$1.75 and up
$15.00 Permanent Wave	$7.25 and up
Touch-up with Miss Clairol	$3.00
Touch-up with Roux or L'Oreal	$3.25
Ladies Haircut—Any Style	$1.50
5 Week Rinse	$2.50
Children's Haircut	$1.25

Call for Appointment — VI 6-8992
CUT COLOR & CURL BUDGET BEAUTY SALON
86-20 JAMAICA AVE. (Corner 87th St.), WOODHAVEN 21, N. Y.
OPEN MONDAYS

WHITE HORSE TAVERN
baras - restoranas
PRANAS BRUČAS, savininkas
86-16 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. VIrginia 6-9519
SALĖ VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM IR KITIEM POBŪVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

JUOZO IR IZABELĖS MISIŪNŲ
RAY'S LIQUOR STORE
Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIrginia 3-3544

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai
DALIA ir ALBERTAS RADŽIŪNAS, sav.
36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N. Y.
Telefonas STagg 2-5938

S & G MEAT MARKET
ANTANAS VAITKUS, vedėjas
84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 9-5077
buvusi J. MIRONO MAISTO KRAUTUVĖ
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. • Tel. STagg 2-4329
Papigintomis kainomis priimame užsakymus VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristato į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
— We take all orders special price for Weddings and Parties —
Home-Made Bologna

WINTER GARDEN TAVERN
Inc.
VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas
Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.
1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

— HAVEN REALTY —
JOSEPH ANDRUSIS — Real Estate — Insurance
Apdraudimas gyvybės, namų, automobilų, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.
Kasdien nuo 9 iki 9 val.; Šeštadieniais iki 6 val popiet.
87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

NETIKĖTAI MIRUS

A † A

JANINAI MILAŠEVIČIENEI,

JOS VYRUI ADELBERTUI, DUKRELĖM RAMUNEI IR REGINAI, SŪNUI MINGAILAI IR VELIONĖS SESEREI SOFIJAI HUK GILIAUSIĄ UŽUOJAUTĄ REIŠKIA IR KARTU LIŪDI

Vilkų ir Vasiliauskų šeimos

DARBININKAS

Redakcija ..... GL 5-7281
Administracija ..... GL 2-2923
Spaustuvė ..... GL 2-6916
Vienuolynas ..... GL 5-7068

NEW YORKO NAUJIENOS

Lietuvių Bendruomenės JV rytinio pakraščio darbuotojai suvažiuoja pasitarimam sausio 4-5. Suvažiavimas bus Apreiškimo parapijos salėje.

Lietuvių dailininkų dėmesiui. Viena Pietų Amerikos valstybė yra prašiusi parūpinti jai lietuvių dailininkų meno parodų katalogų. Dailininkai, kurie dar turi savo kūrinių buvusių parodų katalogų, malonėkit e artimiausiu laiku bent po vieną egzempliorių atsiųsti Lietuvos generaliniam konsulatui New Yorke adresu: Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd Street, New York, N. Y. 10024.

Elizabethe LB apylinkės ruoštasis dešimtmečiui paminėti pobūvis, kuris del prezidento John F. Kennedy tragiškos mirties buvo atidėtas, įvyks sausio 11 d., 7 v.v. lietuvių laisvės salėje. Meninės programos dalį išpildys solistas B. Povilavičius, iš Bostono. Akompanuos muz. Alg. Kačanauskas. Galioja tie patys kvietimai.

Už a.a. muziko K.V. Banaičio vėlę gedulingos mišios su ekzekvijomis bus sausio 4 šeštadienį, 10 v. šv. Petro ir Povilo bažnyčioje Elizabethe. Mišias aukos prel. M. Kemežis. Asistuos kun. V. Karalevičius ir kun. J. Pragulbickas. Giedos solistas Liudas Stukas ir vargonininkų choras. Lietuvių visuomenė kviečiama dalyvauti ir savo maldose prisiminti šį muzikai nusipelnusį asmenį.

Dr. R. Saldaitienė Kalėdų ir N. Metų proga išvyko į Kaliforniją. Grįžta sausio pradžioje ir pacientus priiminės nuo sausio 6.

Dr. T. Savickas vietoje kalėdinių sveikinimų Balfui paaukojo 125 dol.

Juozas Šernas, kun. Jono Šerno, Jersey City lietuvių parapijos klebono tėvas, mirė gruodžio 29. Laidojamas sausio 3, ketvirtadienį, 10 v. iš Švč. Trejybės bažnyčios Newarke.

ALT S-gos Richmond Hill skyrius rengia tradicinį Užgavėnių balių 1964 vasario 1 Show Boat salėje, 814 Jamaica Ave., Brooklyn, N.Y.

UŽSIREGISTRAVUSIOS TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖS LIETUVIŲ DIENAI NEW YORKE

Dalyvauti lietuvių dienos meninėje programoje pasaulinės parodos metu užsiregistravo šios tautinių šokių grupės:

Hartfordo ir New Britain; vadovė K. Marijošienė; Detroito "Šilainė", v-vė G. Gobienė, Worcesterio, v-vė S. Staškaitė; Montrealio, v-vas J. Piečiatis; Rochesterio, v-vė J. Reginienė; Bostono; v-vė O. Ivaškienė, Hamiltono "Gyvataras" v-vė G. Breichmanienė; Los Angeles v-vė O. Razutienė; Chicagos Aukšt. L. Mokyklos 11-oji grupė, v-vė I. Smieliauskienė; Baltimorės, v-vas B. Brazauskas; Chicagos "Ateitis" v-vas Br. Shotas; Chicagos Šaulių Klubas, v-vas K. Ulevičius, Toronto "Gintaras",; v-vas Vyt. Turūta; New Haven "Vijurkas", v-vė L. Mikalavičiūtė; Philadelphijos "Žilvinas", v-vė I. Bendžiūtė; New Yorko v-vė J. Matulaitienė.

Tautinių Šokių Sekcija

IŠ LIETUVOS VYČIŲ VEIKLOS

Newark, N.J. —Lietuvos vyčių 29 kuopa savo mėnesinį susirinkimą turėjo gruodžio 17. Malda pradėjo prel. Ig. Kelmelis. Jis taip pat tarė sveikinimo žodį. Kalbėjo ir kun. Petras Totoraitis.

Išrinkta nauja valdyba. Pirmininku išrinktas Kazys Sipaila, vicepirmininkais — John Remeika ir Mary Stonis, sekretorės — Joan Yankauskas ir Eva Coll, ižd. Peter Podgalsky. Dvasios vadu bus kun. Petras Totoraitis. Naujoji valdyba bus prisaikdinta sausio mėn. susirinkime.

Susirinkimas baigtas malda ir Lietuvos vyčių himnu. Po to buvo kalėdinis pobūvis. Susirinkime ir pobūvyje dalyvavo jaunųjų vyčių tarybos nariai.

F.V.

HAMILTONO "Gyvatvaras" pina Sadutę.

AMERIKIEČIŲ SPAUDA APIE KOMP. JER. KAČINSKĄ

Melrose orkestrą ir dirigentą J. Kačinską amerikiečių spauda šiaip įvertino:

"Melrose simfoninis orkestras, J. Kačinsko vadovaujamas, atliko Haendelio "Largo", Beethoveno uvertiūrą "Egmont", W. Pistono "Preliudas ir Allegro" vargonams ir stygų orkestrui ir Brucknerio simfoniją Nr. 4. Koncertas įvyko Melrose Memorial salėje antradienio vakare, gruodžio 2.

Koncerto solistas buvo Vytenis Vasyliūnas, atlikęs Haendelio ir Pistono kūrinius. Jo grojimas buvo kompetentingas. Esu tikras, jog jis myli muziką ir turi daugiau pajėgumo.

Tas koncertas mane įtikino, jog iš tikro orkestras yra laimingas, turėdamas J. Kačinską prie vairo. Jo puikios muziko ir dirigento ypatybės buvo matomos per visą programą.

Nuo to laiko kai buvo paskirtas dirigentu, jis atliko du neįkainojamus patarnavimus. Pirmiausia, jis daug padarė, pakeldamas orkestro kokybę žiūrint intonacijos, garso, ansamblio pusiausvyros, frazavimo, ritmo, perspektyvos ir stilių skirtingumų.

Žiūriu į ateitį su tikru nujautimu, jog jungiant dirigento nuoseklumą ir kantrybę su orkestro narių noru ir entuziazmu gali būti pasiekti dar aukštesni muzikiniai laimėjimai.

Antra, J. Kačinskas duoda savo klausytojams geriausios muzikos. Kartais orkestrai bijo groti per daug "rimtą" muziką, bijodami nustoti rėmėjų. Kaip mes esame laimingi, turėdami dirigentą ir orkestrą, kurie imasi kultūrinio lygio kėlimo atsakomybės bendruomenėje, suteikdami progos Melrosės gyventojams gėrėtis tikrai inspiruojančios ir pakeliančios muzikos spinduliavimu.

Pradedant programą Haendelio "Largo", kuris buvo grojamas prezidento atminimo proga, man atėjo mintis: "Taip pone Kennedy, tu kuris su savo miela žmona padarėte tiek daug šiame gyvenime, būtumėt patenkinti tuo, ką Jeronimas Kačinskas ir jo orkestras stengiasi daryti Melrosės žmonėm".

Norėčiau užbaigti iš širdies einančiu dėkingumu J. Kačinskui ir Melrosės simfoniniam orkestrui už visa gerą, kas daroma ne tik muzikams, kurie turi progos groti orkestre, bet taip pat Melrosės ir apylinkių bendruomenėms, gaunančioms iš to tiek daug, kas šį gyvenamą pasaulį daro geresniu, patrauklesniu".

David Tyler

BOSTONO ŽINIOS

Lituanistinės mokyklos eglutė šiemet buvo surengta piliečių draugijos didžiojoje salėje, o ne salėje po bažnyčia. Pakeitimas vykęs, nes čia buvo daugiau vietos ir šviesos. Mokinių choras, vadovaujamas mokytojos I. Ambroziejienės, sugiedojo keletą giesmių. Mokytojos L. Jašinskienės vadovaujami, mokiniai suvaidino Vandos Frankienės 4 veiksmų vaidinimėlį — Karalaitė Teisutė. Kalėdų senelis (A. Baltrašiūnas) apdovanojo vaikučius dovanomis. Tėvų komiteto vardu vicepirmininkas inž. K. Barūnas padėkojo mokyklos vedėjui ir mokytojams už rūpestį ir darbą, tėvams už bendradarbiavimą ir paramą. Po programos eglutės dalyviai vaišinosi mamyčių suneštais užkandžiais. Prieš tai dauguma tų pačių vaikučių buvo II aukšto salėje, kur jiems piliečių draugija buvo suruošusi eglutę.

Kultūrinis subatvakaris, paskutinis šiais metais, buvo skirtas humorui. Pradžioje St. Santvaras padarė subatvakarių apžvalgą. Toliau humoristinę programą pravedė aktorius Vitalis Žukauskas iš New Yorko.

VANDALAI LIETUVIŲ MOKYKLOJE

Kalėdų naktį, maždaug po Bernelių mišių, nežinomi vandalai įsiveržė į šv. Petro ir Povilo parapijos lietuvių mokyklą Elizabethe, N.J., ir sunaikino 8 klasių kambarius.

Spėjama, kad vandalai įėjo per užpakalinę gatvelę, pasinaudojo gaisro atsarginiais laiptais ir taip pateko į antrą aukštą. Klasėse sudaužė visaką tik galėjo: sunaikino lentas, knygas, išlaužė duris, išmušė langus, suplėšė vėliavas, prez. John F. Kennedy ir pop. Pauliaus VI paveikslus, sunaikino mokyklos įrengtą Betliejų, didelį mokyklos akvarijumą su žuvim. Nuostolių padaryta už keliolika tūkstančių dolerių.

Parapijos klebonas, prel. M. Kemešis, mano, kad tai nėra koks antireliginis pasireiškimas. Tai greičiausiai paauglių nesąmoningas vandališkas įsiveržimas. Elizabetho "The Daily Journal" gruodžio 26 laidoje plačiai aprašė šį įvykį ir įsidėjo vieną nuotrauką.

NAUJI DARBININKO SKAITYTOJAI

Kalėdų proga Darbininką užsakė:

J. Kašuba, Great Neck, N.Y. S. Padvaiskas, Lawrence, Mass. J.A. Vigelis, Collingswood, N. J., J. DiBenedtto, Bloomfield, Conn., O. Pakalnis, Manchester Conn., B.J. Kaslas, Wilkes-Barre, Pa., J. Yucis, Gallizin, Pa., A. Džiakonas, Rochester, N.Y., A. Andews, Vancouver, B.C. Canada, J. Vegelis, Hudson, N. Y., M. Karaška, Lowry AFB, Col., E. Liepai užsakė J. Grybauskienė, abidvi iš Rochesterio, N.Y. J. Bačanskui, Northboro, Mass., užsakė tėvai iš Jamaica, N.Y. A. Kregždžiui Brooklyn, N.Y. vaikai, J. Strelkauskienei sumokėjo E. Demskienė abidvi iš Newark, N.J. A. Žemaičiui užsakė V. Jakubauskas, abudu iš New Britain, Conn. V. Chesnes, Bangor, Me. užsakė vaikai iš Hartford, Conn. A. Jakučiui, Methuen, Mass., B. Jakutis, Medford, Mass. H. Morris, Brooklyn, N. Y, užsakė J. Matuza, Elizabeth, N.J. J. Zablačiui užsakė D. Kazlauskas abudu iš Hartford, Conn. A. Vaičiulėnui Lancaster, N.B. Canada, P. Mačiulienė So. Boston, Mass. J. Maciunui, Middle Village užsakė B. Maciūniene, Woodhaven, N.Y., A. Krauss, Bronx, N.Y., A. Augustus iš Richmond Hill, N.Y. Vyt. Oniūnui, užsakė vaikai, gyv. Woodhaven, N.Y.

Visiems spaudos rėmėjams, kurie užsakė Darbininką, dėkojame. Sveikindami naujuosius skaitytojus, kartu pranešam, kad Darbininkas pirmiem metam kaštuoja tik 5.00. Taip pat visiems siunčiam 1964 metų kalendorius dovanai. Darbininko reikalais rašyti. Darbininkas 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y., 11221.

Ieškoma moteris 3 kartus savaitėje pabūti prie vaiko ir namų ruošos. Atlyginimas 1.50 dol. valandai arba pagal susitarimą. Skambinti vakarais po 6 val. Tel. AX 1-3166.

Išnomuojamas baldais apstatytas kambarys Brooklyne. Skambinti EV 7-3830.

Brooklyne gyvenantis senesnio amžiaus vyras ieško kito vyro kartu gyventi. Geros sąlygos ir pigi nuoma. Kreiptis Tel. GL 2-2923.

Išnuomojamas butas iš 6 kambarių antrame aukšte su visais patogumais. Butas yra tarp Fulton ir Arlington gatvių, prie Jamaica linijos traukinio, arti parko. Kreiptis : TA 7-4764.

C. A. VOKET
VOKIETAITIS
ADVOKATAS
41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEwton 9-6620

Artimuosius, gimines ir draugus ne visada susitinkame. Atnaujinkime senas pažintis, atsilankydami New Yorke į šauniausią

NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMĄ

Gruodžio 31 d. 10 val. vakare

Rengia New Yorko sportuojantis jaunimas, vadovaujamas LIET. ATLETŲ KLUBO

Pokylis bus SAIEVA PARKVIEW MANOR
"RAINBOW" salėje — 260-262 Knickerbocker Avenue, Brooklyn, N. Y. (šalia parko)

•

Šokiai iki 4:00 val. ryto, grojant Starolio orkestrui. Svečiai bus pavaišinti gausiais lietuviškais valgiais, degtine ir šampanu. Veiks rengėjų bufetas. Maistą tiekia A. Kaunas.

—— $10.00 asmeniui ——

Staliukai (10 asmenų) užsakomi iš anksto:
LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBE (D. Averka), 1332 Halsey St., B'klyn 27, N.Y.; HY 7-9756
J. ANDRIUŠĮ — 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. — VI 7-4477
V. KIDOLĮ — 9408 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. — VI 1-3894

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS

WAGNER THEATER
110 Wyckoff Ave., prie DeKalb Ave.
Brooklyn-Ridgewood, tel. VA 1-2613
Kasa atidara: Penktadieniais 6 val. p.p. šeštadieniais iki filmos pabaigos. Trečiadieniais — 2 val. dienos.
Penktadienį, sausio 3 — iki Trečiadienio, sausio 8 d., 1964
Kaimiečių gyvenimo spalvota filma
"HEIRATEN VERBOTEN"
Vaidina:
I. Cornelius, W. Rösner, H. Leibelt
Priedinė filma:
"Das Schloss in Tirol"
Ir naujausia Vokietijos savait. apžvalga

Diplomuotas ekonomistas
Juozas Audėnas
registruotas investavimo fondų atstovas priima interesantus investavimo reikalais —
109 Warwick St.
Brooklyn 7, N. Y.
Tel.:
TA 7-9518 • PL 3-6628

WILLIAM J. DRAKE
DRAGŪNAS
ADVOKATAS
84-14 Jamaica Avenue
Woodhaven 21, N. Y.
Tel. HIckory 1-5220

LAIDOJIMO DIREKTORIAI
Tel. EVergreen 7-4335
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNI KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRŪNAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
Balsamuotojas
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS
- Šalinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. VIrginia 7-4499

THEODORE WOLINNIN,
INC.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNIŠKA KOPLYČIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS
FUNERAL HOME
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL
FUNERAL HOME
Inc.
PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius
ir balzamuotojas
74 PROVIDENCE ST.
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

VAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434

Puikus patarnavimas naujo
JOSEPH C. LUBIN
FUNERAL HOME
546 East Broadway
So. Boston, Mass.
Priešais miesto teismo rūmus
•
Rūpestingai patarnaujame visuose reikaluose, atydžiai išpildome kiekvieną pageidavimą. Jūs galite pilnai pasitikėti mūsų patarnavimu iki visų smulkmenų laidojimo reikaluose.
Joseph C. Lubin
Funeral Director
Telefonas: 268 - 5185

Stephen Bredes, Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APplegate 7-7083

A. ANDRIUŠKEVIČIUS
LAIKRODININKAS
- JUVELYRAS
Auksas - sidabras - deimantai
laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

Norite geros meniškos fotografijos —
PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKŲ
įvairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —
VYT. MAŽELIS
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HYacint 7-4677

LITAS INVESTING CO. Inc.
LIETUVIŲ FINANSINĖ BENDROVĖ
Moka 4% už padėtą kapitalą
Duoda asmeniškas bei komercines trumpalaikes paskolas:
(auto mašinų pirkimui, namų remontui, prekybos plėtimui, ir pan.)
Kreiptis po 6 val. vakaro arba šeštadieniais:
NEW YORK:
V. VEBELIONAS
100-21 89th Avenue
Richmond Hill 18, N. Y.
Tel.: HI 1-6799
CONNECTICUT:
A. VEDECKAS
83 Morgan Street
Stamford, Conn.
Tel.: 325 - 0997